

The background features a large orange shape on the left side and a green shape at the bottom, both with curved edges. The text is centered in the white space between these shapes.

Begroting 2021-2024

*Doelstellingen, prestaties, indicatoren
en beleidsvoornemens*

Inhoud

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	5
Leeswijzer	7
Financiële inleiding	11
Programma's	12
Programma Bedrijvigheid	13
Inleiding	13
Beleidsvoornemens.....	13
Doelstellingen en effectindicatoren.....	14
Cluster Economische ontwikkeling	15
Cluster Havens	17
Cluster Toerisme en Recreatie	18
Overzicht kosten programma Bedrijvigheid	19
Programma Dienstverlening	20
Inleiding	20
Beleidsvoornemens.....	20
Doelstellingen en effectindicatoren.....	20
Cluster Bestuur	22
Cluster Organisatie.....	22

Cluster Leges en heffingen	23
Cluster Financiën.....	23
Overzicht kosten programma Dienstverlening	24
Programma Leefbaarheid	25
Inleiding	25
Beleidsvoornemens.....	25
Doelstellingen en effectindicatoren.....	26
Cluster Infrastructuur.....	28
Cluster Milieu	29
Cluster Omgevingskwaliteit	31
Cluster Veiligheid	32
Overzicht kosten programma Leefbaarheid	35
Programma Vitaliteit.....	36
Inleiding	36
Beleidsvoornemens.....	36
Doelstellingen en effectindicatoren.....	37
Cluster Zorg.....	38
Cluster Bestaanszekerheid	40
Cluster Kunst en Cultuur	42
Cluster Sport en Educatie.....	42
Overzicht kosten programma Vitaliteit	44
Paragrafen.....	45
Paragraaf 1. Weerstandsvermogen	46

Paragraaf 2. Financiering	55
Paragraaf 3. Lokale heffingen	61
Paragraaf 4. Grondbeleid	70
Paragraaf 5. Kapitaalgoederen.....	76
Paragraaf 6. Verbonden partijen	81
Paragraaf 7. Bedrijfsvoering.....	92
Financiële begroting.....	96
Meerjarenbeeld 2021 – 2024	97
Resultaat voor en na bestemming	98
Investeringsstaat 2021 – 2024	100
Overzicht incidentele baten en lasten	102
Taakvelden.....	103
Kengetallen	104
Bijlage 1. Meerjarige balans.....	105
Bijlage 2 Staat van reserve en voorzieningen	107
Bijlage 3 Beleidsindicatoren Besluit begroting en verantwoording (BBV)	110
Bijlage 4 Aangenomen amendementen.....	112
Bijlage 5 Raadsbesluit noodzakelijkheden en wensen	113

Inleiding

‘Het kan nog steeds in Hollands Kroon’. Met een gepaste vorm van trots presenteren we u deze meerjarenbegroting. In een tijd waarin niks meer zeker lijkt, omdat enerzijds de druk op de zorg steeds groter wordt en waarbij anderzijds de economie en de samenleving het heel zwaar hebben door alle maatregelen in verband met COVID-19, ligt er een sluitende begroting. Deze begroting laat zien dat we in staat zijn om de risico’s nog op te vangen, maar evengoed blijven investeren, intensiveren en doorontwikkelen.

We zetten in op een evenwichtige economische ontwikkeling met aandacht voor de balans tussen de grondpositie van de agrarische sector en die van industriële activiteiten langs de A7. We kijken uit naar de afronding van het proces rond de gemeentelijke monumentenlijst en kunnen in de loop van het jaar hopelijk aan de slag met het reactiveren van het culturele leven in Hollands Kroon, dat door de gevolgen van de COVID-19 vrijwel volledig tot stilstand is gekomen. We zijn trots op het maatschappelijk initiatief dat door inwoners ontplooid wordt, onder andere voor realisatie van Campus de Terp en sporthal Veerburg. In 2021 verwachten we IKC Slootdorp te kunnen openen. In 2021 moeten bestemmingsplannen voor Wieringerwerf worden vastgesteld. Hierna kan de zo gewenste woningbouw in Wieringerwerf aanvangen. We stellen ook extra capaciteit beschikbaar om de Woonvisie nader uit te werken en daarmee woningbouw een impuls te geven.

Vanuit de ambitie dat we een veilige gemeente zijn en willen blijven, breiden we de capaciteit voor Boa’s en jeugdwerk uit. Daarmee geven we ook een impuls aan de integrale samenwerking tussen zorg en veiligheid. In de uitvoering van jeugdzorg en Wmo slagen we erin om de samenwerking tussen wijkteams en zorgaanbieders verder door te ontwikkelen en voorliggende voorzieningen te versterken. De transformatie in het sociaal domein zetten we daarmee door. Uitvoering van zorg en Wmo vraagt een forse financiële inspanning, maar die kunnen we vooralsnog passend maken binnen onze totale begroting.

Desondanks zijn wij erin geslaagd de lasten voor onze inwoners slechts te laten oplopen met de inflatiecorrectie. Een belangrijke reden dat we in staat zijn gebleken een sluitende meerjarenbegroting aan uw raad voor te leggen, is een hogere OZB-opbrengst voor de woningen en niet-woningen. De totale opbrengst van de OZB van het bestaande areaal stijgt niet, behoudens met het inflatiepercentage (1%). Wel is er een hogere opbrengst vanuit areaaluitbreiding woningen en niet-woningen. Daarnaast blijven we kritisch kijken naar de investeringen die er aan komen en naar de budgetten in de begroting. Wat relevant en noodzakelijk is pakken we op en daarbij kijken we ook naar de haalbaarheid ervan. We willen zo min mogelijk laten vrijvallen bij bestuursrapportages! Kortom: we werken met een scherpe en opgeschoonde begroting.

Ook Hollands Kroon verwacht dat het voor de komende jaren een uitdaging wordt om een sluitende begroting te presenteren. Dit wordt veroorzaakt door stijgende zorgkosten, onzekerheid over de herverdeling van de rijksmiddelen uit het gemeentefonds en de langere termijn gevolgen van COVID-19. Door een scherpe en opgeschoonde begroting te presenteren wordt het voor de komende jaren makkelijker de juiste beleidskeuzes te maken.

De organisatie blijft zich richting focus 2023 verder door ontwikkelen om deze uitdagingen met u samen in goede banen te leiden.

We moeten elkaar dus goed vasthouden in deze onzekere tijd en aandacht hebben voor wat er in de samenleving speelt en blijft spelen, maar het kan nog steeds in Hollands Kroon. Laten we daar trots op zijn!

College van Burgemeester & Wethouders

Leeswijzer

Opbouw

De begroting 2021 bestaat uit vier delen: een financiële samenvatting, de programma's, de paragrafen en de bijlagen. Per deel geven we hierna kort aan hoe deze is opgebouwd en gelezen wordt.

Financiële samenvatting

In deze financiële inleiding beschrijven we het meerjarenbeeld voor de begroting 2020.

Programma's

In deze begroting zijn vier programma's uitgewerkt: Bedrijvigheid, Dienstverlening, Leefbaarheid en Vitaliteit. Per programma is een korte inleiding opgenomen. Daarnaast worden beleidsvoornemens genoemd. Hieronder verstaan we activiteiten of producten waar we mee aan het werk gaan in 2021 maar waarvoor we nog geen concrete prestatie konden formuleren. We starten daarna, door voor ieder programma de doelstellingen te benoemen ('wat willen we bereiken') en we benoemen de effect-indicatoren, waarmee we kunnen meten of we de doelstellingen behalen. Dat is de vertaling van het coalitieakkoord en nieuwe ontwikkelingen in deze collegeperiode. Vervolgens wordt per cluster uitgewerkt welke prestaties we leveren ('wat gaan we ervoor doen'), die moeten bijdrage dat we onze doelen behalen. De prestaties meten we met prestatie-indicatoren. We verbinden aan de indicatoren ook streefwaardes. Op die manier laten we zien waar we nu staan en welke ambitie we hebben. In voorgaande jaren werden programma's opgebouwd met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) met de daarbij behorende streefwaardes. Daarnaast werd er op activiteitsniveau beknopt aangegeven wat we ervoor gingen doen. Het was moeilijk om af te leiden wat onze activiteiten bijdragen aan de te behalen KPI's. In tegenstelling tot voorgaande jaren geven we geen omschrijving meer van allerlei activiteiten, maar geven we aan welke resultaten we willen bereiken, per cluster. Op deze wijze kunnen we beter monitoren of prestaties daadwerkelijk zijn behaald. De sinds 2018 in de begroting opgenomen KPI's zijn, waar dat kon, overgenomen als effectindicator.

Wat zijn dan effect- en prestatie-indicatoren?

Effectindicator

Een effectindicator geeft aan wat wij als gemeente willen bereiken, meer banen, minder werklozen, goede dienstverlening in algehele zin, goede gezondheid en goed onderhouden leefomgeving et cetera. Een effectindicator wordt over het algemeen beïnvloed van meerdere kanten.

Hierbij kunt u denken aan de economische ontwikkelingen, ontwikkelingen bij buurgemeenten of elders in het land et cetera. Onze invloed op de effectindicatoren is over het algemeen kleiner dan als het gaat om de prestatie-indicatoren. Effectindicatoren hebben dan ook vaak een langere termijn doelstelling. Ook omdat bijvoorbeeld wijzigingen in beleid pas op latere termijn doorwerken in de benoemde effecten.

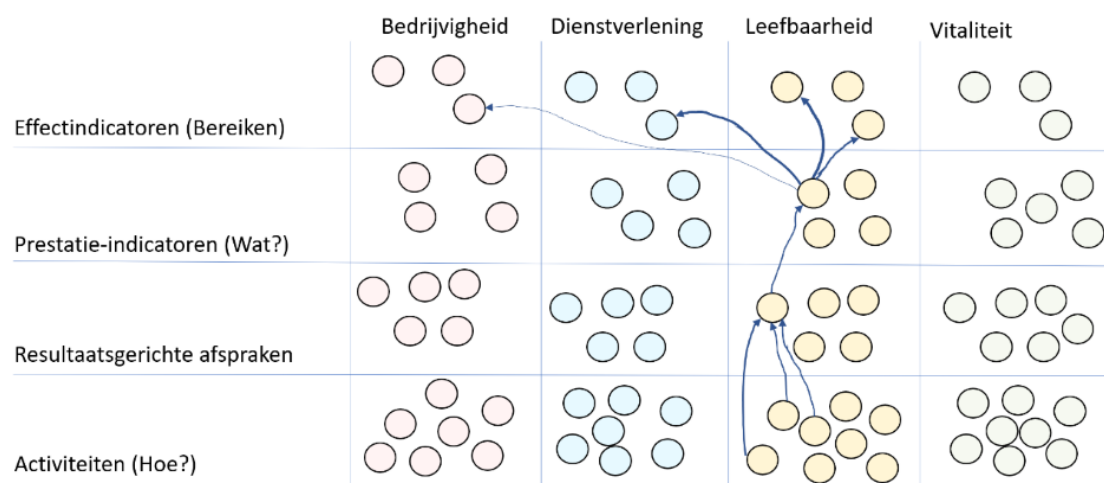
Prestatie-indicator

Een prestatie-indicator geeft aan wat is bereikt. Hierop is de gemeentelijke invloed groter, bijvoorbeeld door gerichte activiteiten is de verwachting dat iets wordt behaald. Het interessante aan prestatie-indicatoren is dat deze invloed hebben op meerdere gewenste effecten in verschillende programma's. Als het kan dan worden tussenstanden in de bestuursrapportage getoond. Ook komen ze terug in de jaarrekening. Prestatie-indicatoren voor de begroting zijn kortlopend voor één jaar.

Voorbeeld (fictief)

Activiteit: Kernbeheer gaat samen met de buurtbewoners in Hippolytushoef de verouderde plantenbakken op het Kerkplein vervangen. De bewoners nemen daarna het zelfbeheer over.

Kernbeheer heeft met de organisatie afgesproken (*Resultaatgerichte afspraken*) dat zij “inwoners begeleiden bij zelfbeheer projecten in de openbare ruimte”. Onderdeel van deze resultaatsgerichte afspraak is het meetbaar maken hiervan. In dit geval het aantal via Kernbeheer ondersteunde projecten (*prestatie-indicator*). Dit past bij ‘wat gaan we ervoor doen’, namelijk: Inwoners actief betrekken bij hun leefomgeving. Het uiteindelijke gewenste effect (*Effectindicatoren*) kan zijn dat de inwoner in dat gebied een hogere waardering geeft voor de waardering van het groen of de leefbaarheid. Maar het kan zijdelings ook effecten hebben op bijvoorbeeld de algehele dienstverlening (stonden de medewerkers de inwoners prettig te woord, was er een open houding, et cetera) en nog verder kan gedacht worden dat het invloed heeft op het verbeteren van het vestigingsklimaat. Door een leefbare omgeving komen er meer potentiële klanten naar het Kerkplein in Hippolytushoef.

Binnen de effecten en doelstellingen zien we verschillende abstractieniveaus. Daarnaast zit er verschil in programma's. Programma Bedrijvigheid gaat voor werkgelegenheid. Het programma Dienstverlening richt zich vanuit de interne processen juist op de kwaliteit van onze dienstverlening. Hierdoor ontstaat er ook verschil in het niveau van de indicatoren. Zo is er binnen het programma Bedrijvigheid een effectindicator voor werkgelegenheid en binnen het programma Dienstverlening een voor de waardering van het thuis bezorgen van documenten. Hierdoor ontstaat er ook bij prestaties een verschil in indicatoren.

Streefwaardes

Waar een streefwaarde met een waarde is opgenomen komt deze uit eerdere begrotingen en/of beleidsdocumenten. Bij de streefwaardes waar de indicator afkomstig is uit de inwoners- of ondernemerspeiling is het uitgangspunt het landelijk gemiddelde in 2018 geweest.

Leeswijzer tabellen

Is het cijfer zwart gekleurd dan gaat het om een cijfer met een streefwaarde begin 2022. Is het cijfer oranje gekleurd dan gaat het om een streefwaarde verderop in de toekomst. Waar geen streefwaarde of het cijfer voor 2021 is ingevuld is gekozen voor de volgende tekens ▲ ▼. Dit omdat het op dit moment niet reëel is om hieraan een specifiek cijfer toe te kennen of dat hiervoor eerst nog meer helderheid moet zijn over het plan van aanpak.

Streefwaarde	Deze streefwaarde richt zich op begin 2022
Streefwaarde	Deze streefwaarde is voor langere termijn
	Nog niet beschikbaar
	Geen cijfer beschikbaar
▲	Hoger cijfer als streefwaarde of huidige waarde
▼	Lager cijfer als streefwaarde of huidige waarde
=	Streefwaarde of huidige waarde is vergelijkbaar
-	Geen specifieke huidige waarde, omdat het aantal specifiek als resultaat in 2021 is benoemd

Bronnen

De data van de effect- en prestatie-indicatoren komt bij de gemeente vandaan, tenzij anders is vermeld.

Huidige waarde

De huidige waarde is de waarde die of in 2019 is behaald, dan wel waar het proces of product nu staat.

Financiën per programma

Ten slotte is aan het eind van elk programma is het totaaloverzicht van baten en lasten vanuit de basis meerjarenbegroting in een financiële tabel opgenomen. De financiële gevolgen en dekking van de voorgestelde extra middelen zijn verwerkt in het afzonderlijke raadsvoorstel “Noodzakelijkheden en wensen”. Na besluitvorming hierover verwerken we dit definitief in de beleidsteksten en financiële tabellen.

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft een aantal paragrafen verplicht voor. Elke paragraaf heeft betrekking op een specifiek onderwerp dat verweven door de begroting voor komt. Door het apart te presenteren wordt het inzicht vergroot.

Weergegeven bedragen en mutaties in reserves (tabellen)

In de financiële begroting worden de mutaties in de reserves per programma op een aparte regel weergegeven.

Financiële inleiding

In deze financiële inleiding tonen we het meerjarenbeeld voor de begroting 2021. Het meerjarenbeeld bouwt voort op de in de begroting 2020 gepresenteerde cijfers.

	2021	2022	2023	2024
Begrotings saldo vanuit meerjaren begroting 2020	€ 293.733	€ 1.845.167	€ 1.532.600	€ 1.532.600
Mutaties raadsvoorstellen tot en met september	€ 27.526	€ -163.474	€ -163.474	€ -165.474
meerjarig effect mei circulaire	€ 1.742.299	€ 2.232.185	€ 1.907.323	€ 1.652.429
Gewijzigde saldo begroting	€ 2.063.558	€ 3.913.878	€ 3.276.449	€ 3.019.555

Gelijktijdig met deze programmabegroting wordt ook het voorstel Noodzakelijkheden en Wensen aangeboden. In dit voorstel vindt u een pakket van zowel noodzakelijke kosten en wensen. In 2020 heeft u twee bestuursrapportages ontvangen. Deze dienen nog meerjarig te worden goedgekeurd. In de onderstaande tabel vindt u een samenvatting van de wijzigingen in de bestuursrapportages en de noodzakelijke kosten en wensen, gevolgd door het nieuwe gewijzigde saldo. In de nu voor liggende programmabegroting is deze tabel nog niet doorgerekend in alle financiële tabellen. Dat doen we pas als besloten is over het voorstel Noodzakelijkheden en Wensen.

meerjarige mutatie 1ste bestuursrapportage	€ -695.000	€ -695.000	€ -695.000	€ -695.000
meerjarige mutatie 2de bestuursrapportage	€ -140.791	€ -140.791	€ -140.791	€ -140.791
Autonome ontwikkelingen	€ 421.051	€ 858.446	€ 170.828	€ -88.697
Wensen	€ -1.448.538	€ -2.118.706	€ -1.659.139	€ -1.617.364
Sub totaal noodzakelijkheden, wensen	€ -1.863.278	€ -2.096.050	€ -2.324.102	€ -2.541.852
Gewijzigde saldo begroting incl noodzakelijkheden en wensen	€ 200.280	€ 1.817.828	€ 952.348	€ 477.702

The background features two large, abstract, overlapping shapes. On the left, there is a bright orange shape that curves upwards and to the right. At the bottom, there is a lime green shape that curves upwards and to the left, partially overlapping the orange shape. The rest of the background is white.

Programma's

Programma Bedrijvigheid

Inleiding

We willen de werkgelegenheid behouden en liever nog vergroten. Daarbij richten we ons bijvoorbeeld op de bestaande bedrijven. Onze bedrijfscontactpersonen zetten in op relatiebeheer. Daarnaast helpen we ook startende ondernemers via het ondernemersloket. We willen de kwaliteit van onze dienstverlening verhogen. Tegelijkertijd werken we nog een extra jaar aan Match2020, zodat vraag en aanbod van werkgelegenheid in onze regio beter in balans komt.

We pakken de kansen voor Hollands Kroon als dynamische vestigingslocatie. We willen dat bedrijven zich vestigen in Hollands Kroon en/of hier blijven. Dan hebben we het over de verkoop van kavels op Robbenplaat en over ontwikkelingen op bedrijventerrein Kooyhaven. Op Kooyhaven is er een link met de waterstofeconomie en de energietransitie. Ook richten we ons op de lopende initiatieven (170 ha) voor datacenters op Agriport en de westflank A7. Verder heeft voldoende huisvesting voor tijdelijke medewerkers prioriteit. Tot slot kijken we in regionaal verband naar voldoende kwantitatieve en kwalitatieve beschikbare fysieke ruimte voor de vestiging van ondernemers.

In 2021 gaan we verder met het verzelfstandigen van de havens en verwachten we ook het eerste resultaat. Ook hechten we grote waarde aan de instandhouding van de visserijfunctie in Den Oever. Samen met andere stakeholders gaan we onze belangen voor visserij en havens behartigen en indien nodig ontwikkelen we een strategie. We gaan verder met de toeristisch ontwikkeling in Hollands Kroon. We breiden het fiets-, wandel- en vaarroute netwerk verder uit. Ook starten we weer een aantal campagnes op en willen de mogelijkheden voor B&B's verruimen.

Beleidsvoornemens

- Kader Agriport
- Voorstel verruimen mogelijkheden B&B's
- Beleidskader Logies accommodaties tijdelijke werknemers
- Vaststellen Kustvisie voor de IJsselmeerkust
- Koersdocument agrarische sector als bouwsteen voor de actualisatie Omgevingsvisie
- Koersdocument waterstofeconomie
- Plan Groetkanaal en het Langereiskanaal

Doelstellingen en effectindicatoren

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	Streefwaarde
Behouden en vergroten van de werkgelegenheid in Hollands Kroon.	→ <i>aantal banen per 1.000 inwoners tussen de 15-64 jaar (LISA Vestigingenregister)</i>	590	596		▲
	→ <i>percentage gemiddelde landelijk aantal banen versus Hollands Kroon (LISA Vestigingenregister)</i>	74,6%	73,9%		80%
	→ <i>werkloosheidspercentage (CBS-Arbeidsdeelname)</i>	2,8	2,5		
Versterken van de economische structuur	→ <i>aantal banen (LISA Vestigingenregister)</i>	17.901	18.168		
	→ <i>oprichtingen per 1000 vestigingen (CBS – Lokale Economie)</i>	73,4			▲
	→ <i>opheffingen per 1000 vestigingen (CBS – Lokale Economie)</i>	47,3			▼
	→ <i>Netto-arbeidsparticipatie - Met de netto-arbeidsparticipatie wordt uitgedrukt hoeveel procent van de bevolking van 15 tot 75 jaar betaald werk heeft. (CBS – Arbeidsdeelname)</i>	69,10			
Hollands Kroon geeft ruimte voor nieuwe en bestaande ondernemers	→ <i>rapportcijfer vestigingsklimaat (Ondernemerspeiling)</i>	6,1		6,0	6,2
	→ <i>rapportcijfer ondernemingsklimaat (Ondernemerspeiling)</i>	6,0		6,0	6,2
Toename van dag- en verblijfsrecreatie in Hollands Kroon, ter bevordering van de economische ontwikkeling.	→ <i>aantal belaste toeristische overnachtingen (eigen cijfers)</i>	92.185			93.000
	→ <i>percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van fiets- en wandelroutes (Inwonerspeiling)</i>	47%		54%	

Cluster Economische ontwikkeling

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige Waarde	2021
Bedrijfsleven			
We ondersteunen en adviseren ondernemers op bijvoorbeeld vergunningen, subsidies en beschikbare grond.	→ algemene waardering voor dienstverlening van de gemeente door ondernemers (Ondernemerspeiling, 2020)	6,1	6,5
	→ aantal verkochte bedrijfskavels in 2021	-	3
We voeren relatiebeheer uit en zijn eerste aanspreekpunt voor bedrijven.	→ waardering voor de wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt (Ondernemerspeiling, 2020)	5,2	6
We helpen beginnende ondernemers bij de start van het eigen bedrijf met ons (digitale) startersloket	→ aantal deelnemers aan webinars en/of het (regionaal) startersevenement	-	45
Robbenplaat			
We gaan een kleinschalige campagne voeren voor bedrijventerrein Robbenplaat.	→ aantal acquisitiegesprekken voor Robbenplaat	-	5
Cluster datacenters			
We doen het relatiebeheer met datacenters en bereiden procedures voor.	→ aantal ha's datacenters (bruto oppervlakte)	63	233
Bedrijventerreinen			
We maken samen met HHNK, provincie Noord-Holland, Agriport en ondernemers een kader voor Agriport. Hierin staan uitgangspunten en afspraken over strategie en uitvoering voor de realisatie van datacenters.	→ aantal zienswijzen op ruimtelijke plannen Agriport van de samenwerkingspartners	0	0

We stimuleren (samen met OFHK) samenwerking – participatie op onze bedrijventerreinen.	→ waardering voor de wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt (Ondernemerspeiling, 2020)	5,2	6
We laten twee onderzoeken (behoefteraming en vitaliteits/potentiescan) uitvoeren en gaan de uitkomsten vertalen in de actualisatie van het convenant Bedrijventerreinen.	→ Voldoende kwantitatieve en kwalitatieve beschikbare fysieke ruimte voor de vestiging van ondernemers	-	PM
Winkelgebieden			
We maken een plan van aanpak voor onze hoofdwinkelgebieden en voeren dit plan van aanpak uit.	→ Rapportcijfer hoofdwinkelgebieden (KSO, 2018)	7,5	PM
	→ leegstand hoofdwinkelgebieden (Locatus)	4,7 %	PM
Beschikbaarheid van personeel			
We voeren het programma Match 2020 uit.	→ aantal uitgevoerde projecten	-	15
We toetsen initiatieven aan de beleidsregels huisvesting tijdelijke medewerkers. We zetten ons met name in voor grootschalige huisvesting van kwalitatief goede aard, die landschappelijk goed wordt ingepast.	→ aantal bedden voor tijdelijke medewerkers	1893	2.500
	→ aantal locaties met meer dan 100 bedden	3	6

Cluster Havens

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Visserij			
We dragen bij aan de instandhouding van de visserijfunctie in Den Oever door samen met andere stakeholders onze belangen te behartigen en indien nodig ontwikkelen we een strategie.	→ <i>aantal visserijschepen (Visserij Jaarboek, 2019)</i>	60	=
We versterken de economische ontwikkelingen (en andere relevante thema's) door deelname aan de vereniging van Waddenzeegemeenten en de Raad van Advies voor Waddenzeehavens.	→ <i>aantal aanlandingen in de haven van Den Oever (Overzicht havenmanagement - POMAX, 2019)</i>	3402	3450
Havens			
Alle genoemde prestaties bij 'Visserij' dragen ook bij aan de signatuur van de havens.			
We versterken de signatuur van de havens door de bereikbaarheid te verbeteren, havenverordeningen op te stellen en de samenwerking tussen havenmeesters te bevorderen.	→ <i>opbrengst havengeld</i>	€ 330.014	€ 330.000
We verzelfstandigen of privatiseren de werkhaven De Oude Zeug en de recreatiehavens waar mogelijk.	→ <i>aantal geprivatiseerde havens in 2021</i>	-	1

Cluster Toerisme en Recreatie

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Communicatie			
We stimuleren dag- en verblijfsrecreatie door campagnes.	→ <i>aantal campagnes</i>	-	3
	→ <i>aantal unieke bezoekers op bezoekhollandskroon.nl</i> (Google Analytics, unieke bezoekers, 2019)	33.204	50.000
Beleid			
We ontwikkelen beleid voor B&B's	→ <i>aantal B&B's in Hollands Kroon</i>	42	=
Routestructuur			
We ontwikkelen een aantrekkelijk netwerk van fiets-, vaar-, en wandelroutes	→ <i>aantal geoptimaliseerde routestructuren</i>	-	2

Overzicht kosten programma Bedrijvigheid

Onderstaande tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel wensen en noodzakelijkheden.

Programma Bedrijvigheid	2021	2022	2023	2024
(lucht)Havens	384.738	378.757	356.405	356.405
Economische ontwikkeling	1.228.220	1.228.198	1.228.175	1.228.175
Organisatie	959.143	959.143	959.143	959.143
Toerisme	156.950	156.950	156.950	156.950
Lasten	2.729.051	2.723.048	2.700.673	2.700.673
(lucht)Havens	309.201	313.098	316.996	316.996
Economische ontwikkeling	694.085	694.085	694.085	694.085
Toerisme	312.971	312.971	312.971	312.971
Baten	1.316.257	1.320.154	1.324.052	1.324.052
Saldo voor bestemming	-1.412.794	-1.402.894	-1.376.621	-1.376.621
Mutaties binnen reserves	111.058	111.058	111.058	111.058
Saldo na bestemming	-1.301.736	-1.291.836	-1.265.563	-1.265.563

Programma Dienstverlening

Inleiding

Ons streven is een gemeente te zijn die van toegevoegde waarde is voor haar inwoners. Daarom streven we naar een groter aantal inwoners dat veel vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd en dat onze communicatie en dienstverlening hoger wordt beoordeeld dan nu het geval is. We zetten dus altijd in op het verbeteren van onze dienstverlening. Als we onze dienstverlening willen verbeteren moeten we op zoek naar aansluiting bij de behoefte van onze inwoners, bedrijven en instellingen. De groei van de 24-uurs economie raakt ook ons als gemeente: er wordt steeds meer van ons verwacht. Wij willen hier onze dienstverlening 100% op inrichten. Dat betekent dat we de digitale en fysieke toegankelijkheid van de gemeente willen vergroten. Dat doen we dit jaar door onze eerste digitale medewerker 'Sophie' verder door te ontwikkelen en in te zetten op een ander gebruik van de HK-mobiel zodat onze fysieke toegankelijkheid vergroot wordt. Ook is laten deelnemen van inwoners bij de besluitvorming en hen informeren over ontwikkelingen belangrijk om de beoogde doelstellingen te behalen. Daarnaast willen we een effectieve, efficiënte en inzichtelijke organisatie zijn. Om deze reden blijven we inzetten op efficiëntiewinst en het monitoren van onze werkprocessen.

Beleidsvoornemens

- Participatieverordening
- Klant Informatie Systeem
- Faciliteren van stembureaus Tweede Kamerverkiezing

Doelstellingen en effectindicatoren

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	Streefwaarde
Inwoners van Hollands Kroon zijn betrokken bij het besturen van de gemeente.	→ opkomstpercentage bij gemeenteverkiezingen (kiesraad.nl)	51%			60%
	→ % inwoners dat (heel) veel vertrouwen heeft in de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd (Inwonerspeiling)	13%		17%	34%
	→ % inwoners dat een voldoende geeft over de gemeente communicatie (Inwonerspeiling)	71%		67%	-

Verbetering dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen	→ rapportcijfer dienstverlening door inwoners (Ondernemerspeiling)	6,1		6,3	6,8
	→ rapportcijfer dienstverlening door ondernemers (Ondernemerspeiling)	5,7		6,1	6,5
	→ waardering thuisbezorgen reisdocumenten	8,8			=
	→ gemiddelde beoordeling websitegebruik	6,7	7		▲
Een effectieve en efficiënte en inzichtelijke organisatie*	→ Toegestane formatie in fte	Niet meetbaar voor HK (we werken niet op basis van formatie).			
	→ aantal fte's per 1000 inwoners	6,35	6,35	6,1	6,8
	→ apparaatskosten per inwoner	€ 574,-	€ 585,-	€ 585,-	€ 605,-
	→ externe inhuur als % van totale loonsom	7,12%	10%	9%	PM
	→ overhead % van totale lasten	Niet meetbaar voor HK.			
	→ ICT kosten per inwoner (ICT kostenbenchmark)		€ 75,-		< € 86,-
Gelijk houden van de bestaande gemeentelijke belastingen per huishouden.	→ gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden € (COELO)	€ 671,-	€ 682,-	€ 690,-	=
	→ gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden € (COELO)	€ 784,-	€ 585,-	€ 814,-	=
Gezonde financiële positie	→ weerstandsvermogen	A	A	A	C

*de hierbij horende streefwaarden worden mogelijk bijgesteld aan de hand van de vastgestelde begroting.

Cluster Bestuur

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
We informeren inwoners van Hollands Kroon (ook niet-digitaal) over en betrekken hen bij ontwikkelingen in de gemeente.	→ <i>aantal ontvangers van de digitale nieuwsbrief</i>	1920	3000
	→ <i>aantal gebruikers van denkmee.hollandskroon.nl</i>	2010	3500
	→ <i>% brieven dat herschreven en hertaald is naar B1 niveau</i>	1%	40%
	→ <i>aantal schermen Narrowcasting in eigendom van de gemeente in de kernen</i>	1	10
	→ <i>aantal volgers op sociale media</i>	16.522	20.000

Cluster Organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Verhogen van effectiviteit van de werkprocessen.	→ <i>aantal inkomende fysieke poststukken</i>	8300	5800
	→ <i>% binnen 8 werkdagen betaalde facturen</i>	73,8%	75%
	→ <i>% binnen 3 werkdagen afgehandelde terugbelverzoeken</i>	84	90
	→ <i>% waarbij een geschil afgerond wordt door de informele aanpak.</i>	52	65
	→ <i>Extra geautomatiseerde processen</i>	0	5
Monitoren van werkprocessen	→ <i>% gecontroleerde werkprocessen dat een voldoende of goede beoordeling heeft.</i>	68	75
We verkleinen de fysieke afstand tussen de inwoner en de publieksbalie door te	→ <i>aantal inwoners dat bereikt wordt met de HK-mobiel.</i>	-	1000

→ aantal vragen dat door Sophie wordt beantwoord.

Cluster Leges en heffingen

100%

Cluster Finanzen

Ja

Overzicht kosten programma Dienstverlening

Onderstaande tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel wensen en noodzakelijkheden.

Programma Dienstverlening	2021	2022	2023	2024
Bestuur	1.790.220	1.790.220	1.790.220	1.790.220
Financiering	30.844	48.581	39.112	51.635
Leges & heffingen	177.689	177.689	177.689	177.689
Organisatie	17.927.237	18.247.613	18.290.585	18.261.674
Overig	1.236.397	747.494	403.935	405.935
Lasten	21.162.387	21.011.597	20.701.541	20.687.153
Bestuur	1.521	1.521	1.521	1.521
Financiering	913.922	907.956	538.798	532.493
Leges & heffingen	9.985.502	10.030.502	10.030.502	10.030.502
Organisatie	733.795	733.795	733.795	733.795
Overig	69.825.407	70.935.075	70.478.213	70.223.319
Baten	81.460.147	82.608.849	81.782.829	81.521.630
Saldo voor bestemming	60.297.760	61.597.252	61.081.288	60.834.477
Mutaties binnen reserves	-3.836.617	-830.551	106.476	-837.081
Saldo na bestemming	56.461.143	60.766.701	61.187.764	59.997.396

Programma Leefbaarheid

Inleiding

Vanuit het programma Leefbaarheid zetten we in op een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving. We zetten in op het verbeteren van de mobiliteit van onze inwoners door in te zetten op meer mobipunten en goede fietsverbindingen. Niet alleen de bereikbaarheid, maar ook de veiligheid is daarbij van belang. We zetten in op een toename van het aantal woningen, waarbij het bouwen voor doelgroepen een grotere rol krijgt dan in voorgaande jaren.

Duurzaamheid is een belangrijk thema dat door de hele organisatie heen reikt. We werken aan de energietransitie door actieve deelname in de RES, en stellen een Transitievisie Warmte op. Maar ook afval scheiden draagt bij aan het verduurzamen van onze gemeente.

We zorgen voor een goede, gezonde openbare ruimte, met aandacht voor biodiversiteit, maar ook aandacht voor klimaatadaptatie. We werken nauw samen met het Hoogheemraadschap en de overige gemeenten in de Kop in de afvalwaterketen. Dit alles doen wij voor onze bewoners, maar vooral ook mét onze bewoners.

Beleidsvoornemens

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Transitievisie Warmte
- Groenstructuurplan
- Erfbeplantingsplan
- Vervolg nulmeting toegankelijkheid gebouwen
- Recycleplan HVC

Doelstellingen en effectindicatoren

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	Streefwaarde
Bereikbaarheid					
Een goede mobiliteit en bereikbaarheid voor alle inwoners.	→ <i>aantal inwoners dat tevreden is over bereikbaarheid</i>	61%			65%
	→ <i>% inwoners (zeer) tevreden over het openbaar vervoer (Inwonerspeiling)</i>	39%		39%	▲
Verkeersveiligheid					
Hollands Kroon heeft een veilige infrastructuur en inwoners houden rekening met elkaar in het verkeer.	→ <i>% inwoners dat soms/vaak verkeersonveilige situaties ervaart (Inwonerspeiling)</i>	55%		56%	▼
	→ <i>aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners (Bestand geregistreerde ongevallen in Nederland)</i>	8			▼
Leefomgeving					
Een gevarieerde, goed onderhouden en veilige leefomgeving die aansluit op de behoefte en bijdraagt aan gezondheid van inwoners.	→ <i>rapportcijfer inwoners prettig wonen in de buurt (Inwonerspeiling)</i>	7,8		7,8	=
	→ <i>% inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat er voldoende groen in de buurt is (Inwonerspeiling)</i>	75%		76%	=
	→ <i>rapportcijfer staat van openbare ruimte (Inwonerspeiling)</i>	6,4		6,2	7
	→ <i>% inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling perken en plantsoenen zijn goed onderhouden (Inwonerspeiling)</i>	30%		33%	▲

	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling straten, paden en trottoirs zijn goed begaanbaar (Inwonerspeiling)	44%		42%	▲
	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling de buurt is schoon (Inwonerspeiling)	54%		50%	▲
	→ % inwoners dat (zeer) tevreden is over het onderhoud aan de fietspaden, wegen en bermen in het buitengebied (Inwonerspeiling)	29%		35%	▲
	→ % inwoners dat (zeer) tevreden is dat er voldoende gedaan wordt aan de leefbaarheid (Inwonerspeiling)	18%		20%	38%
	→ % inwoners dat (helemaal) mee eens is met de stelling betreft buurt voldoende bij aanpak leefbaarheid (Inwonerspeiling)	18%		13%	30%
	→ % inwoners dat zich (meestal/altijd) veilig voelt (Inwonerspeiling)	91%		86%	=
	→ % inwoners dat (heel) veel overlast ervaart (Inwonerspeiling)	6%		6%	▼
	→ rapportcijfer voor veiligheid in de buurt (CBS – Veiligheidsmonitor)	7,6		7,6	=
	→ rapportcijfer voor sociale cohesie (CBS – Veiligheidsmonitor)	6,7		6,8	=
Duurzaamheid					
Een klimaatneutrale en circulaire gemeente	→ percentage reductie van CO2				49%
	→ percentage afname primaire grondstoffen				50%
	→ totaal bekende hernieuwbare energie in TeraJoule (TJ) (klimaatmonitor.databank.nl)	1958			PM RES

	→ gemiddeld gasverbruik M ³ huurwoning (CBS – Klimaatmonitor)		1220		PM RES
	→ gemiddeld gasverbruik M ³ koopwoning (CBS – Klimaatmonitor)		1660		PM RES
Woningbouw					
Aansluiting van het woningaanbod op wensen van (toekomstige) inwoners.	→ aantal inwoners (CBS)	47.546	47.600	48.460	55.000
	→ aantal huishoudens (CBS)	20.205	20.458		▲
	→ aantal personen per 1000 inwoners dat verhuisd is naar een andere gemeente in Corop Kop van Noord-Holland (CBS)	18,81			▼
	→ % corporatiesector in totale woningvoorraad (ABF Research - Systeem woningvoorraad (Syswov))	23,2	23,2		25%

Cluster Infrastructuur

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
We voeren het onderhoud aan wegen en kunstwerken (bruggen) planmatig uit.	→ % civieltechnische kunstwerken dat een goede staat van onderhoud heeft.	-	90%
	→ % bestrating dat jaarlijks cyclisch onderhoud krijgt	1%	5%
	→ % asfalt dat jaarlijks cyclisch onderhoud krijgt	2,5%	2,5%
We lossen veiligheidsknelpunten op.	→ aantal aangepakte verkeersknelpunten	0	4
	→ aantal projecten waar inwoners betrokken zijn geweest bij de voorbereiding en uitvoering	0	100%
	→ % wegen met bermshade dat is aangepast met bermverharding	50%	70%

	→ <i>aantal veiligheidscampagnes dat in de gemeente is uitgevoerd</i>	0	8
We vervangen openbare verlichting (voor LED-verlichting)	→ <i>% lichtpunten met LED lichtbronnen ten opzichte van de totale openbare verlichting</i>	75%	85%

Cluster Milieu

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Klimaat neutrale gemeente			
We werken aan de uitwerking van het programma Duurzaamheid	→ <i>We stellen een Transitievisie warmte op</i>	-	1
	→ <i>We stellen een Regionale Energiestrategie op.</i>	-	1
We helpen woningeigenaren om hun huis te verduurzamen met bijvoorbeeld het Duurzaam Bouwen loket, de campagne Aardgasvrij en Duurzame Huizenroute	→ <i>% woningen met een label van C of hoger (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland – EP-online (bewerking ABF))</i>	64,4%	66%
We stimuleren en faciliteren initiatieven op het gebied van zonnestroom.	→ <i>aantal ha's zonnepanelen op bedrijfsdaken (RVO – Stimulering Duurzame Energie (bewerking Servicepunt Duurzame energie 2 september 2020))</i>	87,2	▲
	→ <i>aantal ha's zonnepanelen op agrarische daken(RVO – Stimulering Duurzame Energie (bewerking Servicepunt Duurzame energie 2 september 2020))</i>	84,8	▲
	→ <i>percentage woningen met zonnepanelen (CBS – Zonnestroom)</i>	17,8 %	18,5%
We leveren met onze eigen bedrijfsvoering een bijdrage aan de CO2-reductie.	→ <i>aantal energie neutrale gebouwen</i>	0	PM
	→ <i>aantal 'groene' auto's in het gemeentelijke wagenpark</i>	4	8

We stimuleren inwoners een energiecoöperatie op te zetten.	→ <i>aantal energiecoöperaties</i>	1	▲
We maken het mogelijk laadpalen te plaatsen	→ <i>aantal (semi) publieke laadpalen (oplaadpalen.nl, 2020)</i>	50	75
We realiseren (groene) mobipunten.	→ <i>aantal gerealiseerde (groene) mobipunten</i>	3	10
Circulaire gemeente			
We voeren kansrijke projecten uit die voortkomen uit de grondstoffenstroomanalyse voor de eigen organisatie.	→ <i>aantal kansrijke projecten voor de eigen organisatie</i>	-	2
We zetten in op afvalscheiding en we zorgen voor bewustwording omtrent recyclen. Dat doen we samen met HVC.	→ <i>% gerecycled afval per inwoner</i>	66%	75%
	→ <i>hoeveelheid kg restafval per inwoner</i>	169	100
We gaan onderzoeken welke kansen er zijn voor een circulaire organisatie en waar kansen liggen voor bedrijven/inwoners	→ <i>week van de circulaire economie</i>		
Riolering en afwatering			
We voorkomen dat afvalwater leidt tot ziekte en milieuschade.	→ <i>% gescheiden rioleringsstelsel</i>	60,3%	61%
	→ <i>% hoofdriool dat binnen een cyclus van 10 jaar geïnspecteerd is</i>	70%	=
	→ <i>% inzicht in het functioneren van de riolering en de verbetermaatregelen.</i>	6%	12%
	→ <i>Aantal knelpunten in het rioleringsstelsel verminderen</i>	-	10

Cluster Omgevingskwaliteit

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Openbare ruimte en gebouwen			
We voeren Planmatige uitvoering van onderhoud aan openbaar groen en water.	→ % openbare ruimte op gewenste beeldkwaliteit	96%	>90%
	→ Meerjarenonderhoudsplan baggeren	0	1
	→ % weggewerkt achterstallig onderhoud aan beschoeiingen	10%	20%
	→ % weggewerkt achterstallig onderhoud aan bomen	20%	40%
Inwoners actief betrekken bij hun leefomgeving.	→ aantal keren dat inwoners betrokken zijn geweest bij nieuwe projecten in en herinrichting van de openbare ruimte ten opzichte van het totaal aantal projecten		
	→ aantal via Kernbeheer ondersteunde projecten	50	=
We faciliteren initiatieven om zwerfafval aanpakken	→ aantal projecten gericht op voorkomen van zwerfafval	<10	10
We planten extra bomen	→ aantal nieuw geplante bomen per jaar	>300	▲
Wonen			
We bevorderen en versnellen de woningbouw	→ aantal afgegeven vergunningen voor nieuwbouw	35 (2019)	▲
	→ aantal nieuw gebouwde woningen	191 (2019)	▲
	→ Percentage woningbouwprojecten waar inwoners betrokken zijn geweest bij voorbereiding en uitvoering	-	100%
	→ aantal initiatieven van nieuwe woonvormen (waarbij mensen die voor elkaar willen zorgen, elkaar vinden).		2
Biodiversiteit			

We versterken de groenstructuur en het natuurnetwerk	→ % ecologisch bermbeheer	0%	30% (vanaf 2022)
	→ m2 houtwallen aangelegd	-	5.000 m2
We gaan voor natuurinclusieve bouw- en ontwikkelprojecten	→ aantal bijenhôtels	-	5
We vergroten bewustzijn en betrokkenheid	→ % ecologisch beheer bosplantsoen	-	10%
	→ aantal Tiny Forests	2	4
	→ aantal deelnemers operatie Steenbreek (vergroenen van de eigen tuin)	0	100
	→ m² ingezaaide bloemweides	0	5.000 M2

Cluster Veiligheid

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Jeugd			
We pakken overlast en criminaliteit veroorzaakt door jeugd(groepen) preventief en repressief aan.	→ aantal projecten tegengaan overlast jeugd	2	2
	→ aantal projecten tegengaan criminaliteit onder jeugd	1	1
	→ aantal geregistreerde meldingen jeugdoverlast	114	▼
	→ % jongeren tussen de 13-23 met jeugdreclassering	0,2%	
	→ aantal kernen waar een sluitende aanpak is tussen Jongerenwerk, Incluzio Hollands Kroon, politie en gemeente	5	10

Ondermijning			
We ontwikkelen een integrale aanpak op fenomenen, branches en locaties waar sprake is van georganiseerde ondermijnende criminaliteit dan wel gebieden die hiervoor kwetsbaar zijn.	→ aantal integrale controles	3	6
	→ aantal projecten vergroten bewustwording ondermijning	2	4
	→ aantal bestuurlijke optredens ondermijning gerelateerd	4	8
	→ aantal meldingen ondermijning gerelateerd	4	8
Zorg en Veiligheid			
We voorkomen en bestrijden problemen in de woon- en leefomgeving door vroegtijdig signalen van huiselijk geweld, woonoverlast en verward gedrag te zien en herkennen.	→ aantal geregistreerde meldingen overlast verward persoon	147	▼
	→ Aantal buurtbemiddeling- en mediationtrajecten	79	>
	→ % geslaagde buurtbemiddeling- en mediationtrajecten	55%	▲
	→ aantal geregistreerde meldingen woonoverlast	275	▼
	→ aantal geregistreerde meldingen van huiselijk geweld	52	▼
	→ aantal repressieve optredens tegen ernstige en herhaaldelijke overlast.	5	▲
Polarisatie en radicalisering			
We beschermen de veiligheid van de inwoners van Hollands Kroon tegen potentieel gewelddadig gedrag of elke andere vorm van gedragingen die ideologisch gericht zijn op het ontwrichten van de samenleving.	→ aantal geregistreerde meldingen van incidenten	3	

Cybercrime			
Inzicht verkrijgen in de ontwikkeling en omvang van cybercrime in Hollands Kroon.	→ aantal geregistreerde delicten van cybercrime		
	→ Aantal campagnes ter bevordering van bewustwording cybercrime	2	3

Overzicht kosten programma Leefbaarheid

Onderstaande tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel wensen en noodzakelijkheden.

Programma Leefbaarheid	2021	2022	2023	2024
Infrastructuur	3.718.175	3.977.448	4.187.363	4.187.363
Milieu	9.353.663	9.545.869	9.524.188	9.524.188
Omgevingskwaliteit	4.406.686	4.441.388	4.458.534	4.458.534
Organisatie	7.136.271	7.136.271	7.136.271	7.136.271
Veiligheid	4.041.352	4.040.695	4.040.039	4.040.039
Lasten	28.656.147	29.141.671	29.346.395	29.346.395
Infrastructuur	67.229	67.229	67.229	67.229
Milieu	10.509.333	10.509.333	10.509.333	10.509.333
Omgevingskwaliteit	1.841.926	1.871.926	1.901.926	1.901.926
Veiligheid	16.238	16.238	16.238	16.238
Baten	12.434.726	12.464.726	12.494.726	12.494.726
Saldo voor bestemming	-16.221.421	-16.676.945	-16.851.669	-16.851.669
Mutaties binnen reserves	-56.690	-123.356	-150.023	-150.023
Saldo na bestemming	-16.278.111	-16.800.301	-17.001.692	-17.001.692

Programma Vitaliteit

Inleiding

Holland Kroon heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de sociale leefbaarheid in kernen. We spannen ons daarbij in het bijzonder in voor kwetsbare doelgroepen. 'Doet & Ontmoet' groepen zijn uitgebreid en het eerste Thuishuis wordt eind 2020 opgeleverd. We zijn inmiddels ook een dementievriendelijke gemeente. Sport en ontmoeting wordt door zelfredzaamheid van inwoners geacommodeerd. De zwembaden zijn geprivatiseerd en met de voorgenomen ontwikkeling van sportcampus in Wieringerwerf en een nieuwe sporthal op Kleine Sluis willen inwoners een volgende stap zetten. We volgen ook de ontwikkelingen om in Winkel – Nieuwe Niedorp te komen tot een toekomstbestendig sportcomplex. Voor iedere ontwikkeling geldt dat we steeds moeten afwegen op welke manier we deze kunnen faciliteren. Aanvullend op het faciliteren van accommodaties proberen we de leefstijl van (jonge) inwoners positief te stimuleren.

Schulddienstverlening is goed toegankelijk en we faciliteren de inzet van vrijwillige administratieve ondersteuners. We blijven ons ook inspannen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen in het vinden van (duurzaam) werk en schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten te beperken. Kinderen worden zo vroeg mogelijk ondersteund in hun ontwikkeling, om hun kansen op latere leeftijd te vergroten. Met het oprichten van het cultuurplatform en grotere aandacht voor erfgoed investeren we in kunst en cultuur.

Grote uitdaging in de komende jaren blijft de (bekostiging) van Jeugdzorg en Wmo-ondersteuning. De transformatie van jeugdzorg en WMO is een traject van lange adem. De aanstaande wijziging van de Jeugdwet gaat daar mogelijk impact op hebben. Waarschijnlijk zal pas na de landelijke verkiezingen blijken of er structureel meer geld beschikbaar komt en hoe de eventuele herverdeling van het gemeentefonds er op dit onderdeel uit ziet. De gevolgen van COVID-19 op werkloosheidspercentages in onze regio en daarmee ook een grotere ondersteuningsvraag voor bestaanszekerheid blijven we monitoren.

Beleidsvoornemens

- Verordening Nieuwe Wet Inburgering
- Resultaatgericht indiceren
- Implementatie wijziging Jeugdwet
- Monitoringsysteem voor opschaling van zorg
- Een sluitend financieel kader voor uitvoering en transformatie Jeugdzorg en Wmo 2021 en verder
- Participatietraject voor groot onderhoud en hernieuwde opening van buitenzwembad de Rijd in Nieuwe Niedorp

Doelstellingen en effectindicatoren

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	Streefwaarde
Gezonde en vitale inwoners.	→ rapportcijfer dat inwoners hun gezondheid geven (Inwonerspeiling)	7,8		7,6	7,8
	→ % mensen dat behoefte heeft aan meer contact (Inwonerspeiling)	20%		11%	11%
	→ % mensen dat eenzaamheid ervaart (Inwonerspeiling)	13%		15%	13%
	→ % kinderen (VO 2e-4e klas) dat overmatig alcohol gebruikt (GGD – Gezondheidsatlas)	28,7%			23%
	→ % kinderen van 2 tot 18 jaar met een vorm van overgewicht. (GGD – Gezondheidsatlas)				
Iedereen kan ondersteuning ontvangen als men hulp of zorg nodig heeft.	→ waardering voor ondersteuning door organisaties (Inwonerspeiling) ○ Huisartsen ○ GGD ○ Inluzio ○ Anders	7,7 7,6 6,8 8,0		7,7 7,6 6,8 8,0	7,5
	→ waardering voor gemeentelijke schulddienstverlening	9	9		=
Iedereen kan, naar vermogen, duurzaam voorzien in zijn eigen levensonderhoud	→ aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners	17,7	16,2		17
	→ % werkloosheid (CBS – Arbeidsdeelname)	2,8%	2,5%		=
	→ % voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie, tussen de 12 –23 jaar VO en MBO (Duo – Ingrade)	1,8%			▼

Sociaal vitale kernen	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat ze zich thuis voelen in de buurt (Inwonerspeiling)	87%		84%	89%
	→ % inwoners (zeer) tevreden is met het aanbod van zorg- en gezondheidsvoorzieningen (Inwonerspeiling)	70%		67%	83%
	→ % inwoners (zeer) tevreden met het aanbod van welzijnsvoorzieningen (Inwonerspeiling)	42%		37%	59%
	→ % inwoners (zeer) tevreden over het aanbod van sportvoorzieningen (Inwonerspeiling)	71%		74%	74%

Cluster Zorg

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Zorgtaken			
We leveren snelle, effectieve en kwalitatief goede Wmo- en Jeugdhulp aan iedereen die het nodig heeft.	→ % trajecten beëindigd volgens plan ○ Bij het wijkteam ○ Bij externe aanbieders	81% 85%	= =
	→ % doelrealisatie (kunt u zelfstandig verder zonder hulp) bij jeugdhulp ○ door het wijkteam ○ door externe aanbieders	- -	80% -
	→ % pleegzorg ten opzichte van residentiële zorg	68%	73%
	→ % doelrealisatie (kunt u zelfstandig verder zonder hulp) bij Wmo-begeleiding ○ door het wijkteam ○ door overige aanbieders	- -	80% -

	→ % cliënten waarbij de wachttijd voor levering van de huishoudelijke hulp binnen zes weken wordt uitgevoerd.	-	80%
	→ % cliënten waarbij de wachttijd voor levering van de hulpmiddelen conform contractafspraken wordt uitgevoerd.	60%	80%
	→ aantal echtscheiding gerelateerde Onder Toezicht Stelling maatregelen (OTS)	82	75
	→ % basisscholen waar sluitende werkafspraken zijn tussen interne begeleiding in het onderwijs, preventieve (opvoed)ondersteuning en hulpverlening.	0	12,5
We bieden ondersteuning, zodat oudere mensen en mensen met een beperking langer plezierig en gezond thuis kunnen wonen.	→ % inwoners van 75 jaar en ouder dat zelfstandig woont (CBS – Monitor Sociaal Domein)	94,3	=
	→ aantal inwoners met een medische hulpvraag begeleid door een opgeleide zorgvrijwilliger	30	35
We ondersteunen bij het wegnemen van belemmeringen voor het verlenen van mantelzorg	→ % inwoners in Hollands Kroon dat structureel mantelzorg verleent aan hulpbehoevende vrienden of familie (Inwonerspeiling)	50	=
We stimuleren en ondersteunen vrijwilligerswerk	→ aantal vrijwilligers dat gewaardeerd is door ons	188	200
Sociale samenhang en eenzaamheid			
We stimuleren initiatieven die bijdragen aan een actief dorps- en verenigingsleven	→ aantal ondersteunde initiatieven via de werkgroep 'Leefbaarheid door ontmoeten'	3	5
	→ aantal dagdelen in kernen met een ontmoetingspunt met activiteitsaanbod (dagbesteding en inloop)	19	27
	→ aantal activiteiten, gericht op een dementievriendelijke gemeente	23	27
	→ aantal verstrekte subsidies (via de Hollands Kroonse Uitdaging)	18	20

Cluster Bestaanszekerheid

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
Schulddienstverlening			
We organiseren toegankelijke schulddienstverlening voor inwoners en ondernemers.	→ % mensen in het traject Vroegsignalering	21%	25%
	→ aantal ondernemers dat schulddienstverlening ontvangt via de gemeente	-	10
We bieden maatwerk waardoor snel een passende oplossing of voorziening voor de inwoner aanwezig is.	→ gemiddeld aantal dagen waarna duidelijk is of een schuldregeling voor de schuldenaar kan worden opgezet.	123	100
We faciliteren diensten, trainingen en activiteiten, gericht op het versterken van zelfredzaamheid, digitalisering, omgaan met budget en weerbaarheid.	→ aantal getrainde VOA's en Administratief Ondersteuners	17	28
	→ aantal inwoners begeleid door een VOA en/of administratief ondersteuner	460	470
Inkomensvoorziening			
We verstrekken bijstand en blijven streven naar uitstroom.	→ % van de inkomensgroep tot 110% van de bijstandsnorm dat deelneemt aan Meedoen Hollands Kroon	48	55
	→ % van de inkomensgroep tot 105% van de bijstandsnorm dat gebruik maakt van de individuele inkomensvoorziening.	15	20
	→ % volledige uitstroom uit de bijstand	10,5	=

	→ % van de deelnemers die aan het besluit bijstandsverlening zelfstandigen (bbz) pre-start uitgestroomd.	40	60
We zorgen voor duurzame plaatsing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	→ % een indicatie banenafpraak of beschut werk is in passend werk of een maatwerktraject geplaatst	75	=
	→ % gedeeltelijke uitstroom (klanten met een parttime baan, alimentatie of een andere uitkering).	35,8%	=
	→ % blijvers en groeiers dat participeert naar vermogen	82%	=
Schoolverzuim			
We dringen voortijdig schoolverlaten op scholen terug.	→ % voortijdig schoolverlaters in de RMC regio (DUO)	7,9	7,7
Nieuwkomers			
Wij vangen nieuwkomers in Hollands Kroon op en ondersteunen hen, zodat ze zo snel mogelijk, op basis van vergelijkbare kansen, participeren in de maatschappij (het liefst via passend werk).	→ % nieuwkomers die in 2021 in Hollands Kroon zijn komen wonen dat aangeeft goed opgevangen te zijn.	-	50
	→ % uit de ondertussengroep (de groep die onder de huidige wet Inburgering valt) dat extra begeleiding in de vorm van een vervroegde intake of een duaal traject heeft.	-	75
	→ aantal tijdelijke medewerkers dat per maand geholpen wordt met hun hulpvraag door het Poolse informatiepunt.	-	5

Cluster Kunst en Cultuur

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
We faciliteren culturele evenementen in de kernen.	→ <i>aantal culturele activiteiten dat doorgang kan vinden</i>	62	100
We beschermen ons (culturele) erfgoed die representatief zijn voor de geschiedenis van onze gemeente.	→ <i>aantal gemeentelijke monumenten</i>	1	40
We faciliteren onderhoud en realisatie van kunstobjecten.	→ <i>aantal kunstobjecten dat is/wordt geplaatst en onderhouden in de openbare ruimte.</i>	47	=
We faciliteren cultuureducatie in het basisonderwijs.	→ <i>% scholen waar cultuureducatie onderdeel uitmaakt van het lesprogramma.</i>	0	50

Cluster Sport en Educatie

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	Huidige waarde	2021
We faciliteren initiatieven die bijdragen aan het terugdringen van alcoholmisbruik onder jongeren	→ <i>% middelbare scholieren dat op RSG Wiringherlant voorlichting krijgt over alcohol en drugs.</i>	0	40
	→ <i>Aantal verkooppunten van alcohol dat wordt gecontroleerd op naleving.</i>	46	50
We stimuleren een gezonde levensstijl bij kinderen tussen 2 en 18 jaar door inzet op de pijlers voeding, gedrag en bewegen.	→ <i>aantal preventieve programmalijnen vanuit Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG) dat is geïmplementeerd onder een groep sociale partners.</i>	0	1

	→ % kinderen (2 – 18 jaar) met overgewicht dat deelneemt aan het programma Lekker in je Life.	5	10
	→ % gezinnen van deelnemers aan Lekker in je Life dat na een jaar aangeeft dat ze zelfstandig verder kunnen.	-	75
We faciliteren voldoende accommodaties om sociale samenhang te borgen.	→ aantal accommodaties in de kernen die door ons gefaciliteerd zijn ten behoeve van instandhouding van accommodaties voor sport, cultuur en ontmoeting	11	12
	→ score wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen voor Zwembad de Rijd.	Onvoldoende	Voldoende
We houden onderwijs en onderwijsfaciliteiten toegankelijk voor alle kinderen in Hollands Kroon	→ % bereik vve-doelgroepkinderen voorschoolse educatie (bron: GGD Hollands Noorden, VE-indicaties)	94	100
	→ % aanbod op de peuterscholen voorschoolse educatie voor vve-doelgroepkinderen (bron: Convenant vve partners 2020)	100	=
	→ % inwoners dat lid is van de bibliotheek	15	18

Overzicht kosten programma Vitaliteit

Onderstaande tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel wensen en noodzakelijkheden.

Programma Vitaliteit	2021	2022	2023	2024
Bestaanszekerheid	15.120.305	15.069.911	15.069.517	15.069.517
Kunst en cultuur	862.932	862.750	862.569	862.569
Organisatie	4.229.216	4.229.216	4.229.216	4.229.216
Sport & educatie	5.466.416	5.993.008	6.877.025	5.943.552
Zorg	22.882.064	21.868.695	21.868.627	21.868.627
Lasten	48.560.933	48.023.580	48.906.954	47.973.481
Bestaanszekerheid	7.961.818	7.831.818	7.831.818	7.831.818
Kunst en cultuur	50.316	50.316	50.316	50.316
Sport & educatie	1.053.037	1.053.037	1.053.037	1.053.037
Zorg	327.724	327.724	327.724	327.724
Baten	9.392.895	9.262.895	9.262.895	9.262.895
Saldo voor bestemming	-39.168.038	-38.760.685	-39.644.059	-38.710.586
Mutaties binnen reserves	2.350.300	-	-	-
Saldo na bestemming	-36.817.738	-38.760.685	-39.644.059	-38.710.586

Paragrafen

Paragraaf 1. Weerstandsvermogen

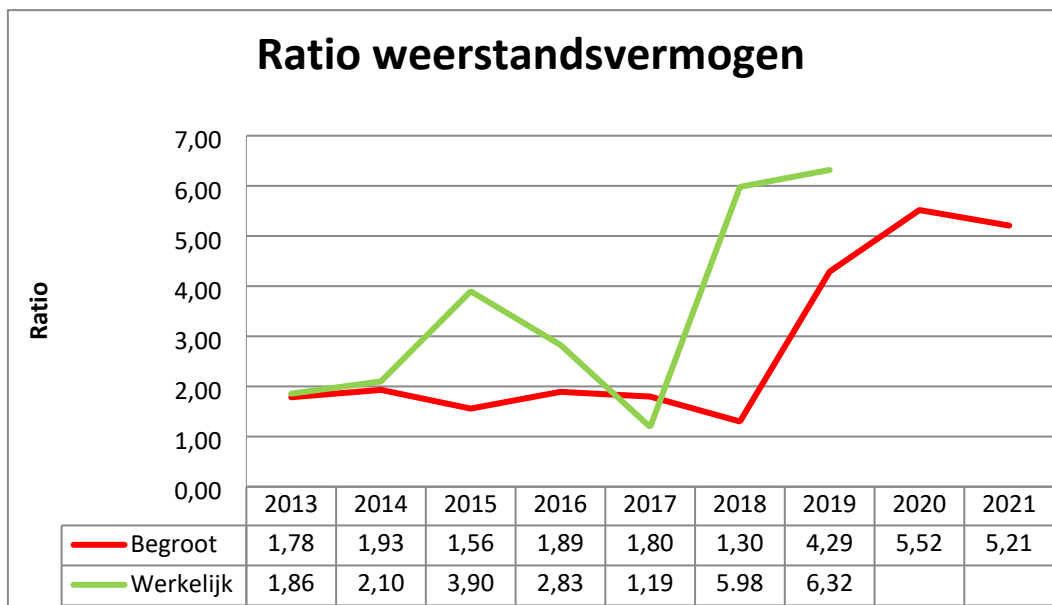
Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van de gemeente om niet-structurele risico's te kunnen opvangen, zonder dat dit ten koste gaat van de continuïteit in het afgesproken gemeentelijke takenpakket. Door dit weerstandsvermogen hoeft bij een incidentele financiële tegenvaller niet direct bezuinigd te worden om de begroting weer sluitend te krijgen. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dat wil zeggen de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Ratio weerstandsvermogen

Het is mogelijk om de risico's af te zetten tegen de buffers van de gemeente Hollands Kroon. Door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen het verwachte financiële gevolg

van alle risico's samen kan een conclusie worden getrokken over het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen wordt door middel van een berekening omgezet in een ratio weerstandsvermogen. Een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 is op dit moment acceptabel en valt onder de kwalificatie 'voldoende'.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio kan worden gemeten in onderstaande tabel:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Gemeente Hollands Kroon heeft waarderingscijfer C vastgesteld als uitgangspunt.

Beoordeling ratio

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 10.533.291 en is opgebouwd uit de omvang van de Algemene Reserve en de vrije begrotingsruimte (zie pagina 52). De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 2.022.385. Dit laatste bedrag is een inschatting van het totaal aan de geïdentificeerde risico's dat zich op enig moment kan voordoen. In de bijlage Risicomanagement wordt de benodigde weerstandscapaciteit onderbouwd.

Ten opzichte van 2020

Bij het invullen van deze gegevens komt de begrote ratio op 5,21. De ratio voor gemeente Hollands Kroon is hiermee waarderingscijfer 'A, Uitstekend'. In de begroting 2020 was de ratio nog 5,51. De daling van het weerstandsvermogen wordt veroorzaakt door het niet meer meenemen van de onbenutte belastingcapaciteit, een daling van de stelpost onvoorziene uitgaven en stijging van de benodigde weerstandscapaciteit.

Onder het kopje vrije ruimte in belastingcapaciteit wordt een nadere uitleg gegeven waarom de onbenutte belastingcapaciteit niet meer wordt meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Trends & ontwikkelingen

COVID-19

Rondom COVID-19 is nog veel onbekend. De onderdelen waarvoor we op dit moment worden gecompenseerd lijken voldoende te zijn. Voor de onderdelen afvalinzameling, continuïteit financiering sociaal domein (meerkosten en inhaal zorg) en sport (periode na 1 juni) zijn nog geen afspraken gemaakt. Hierdoor ontstaat er een financieel risico. Daarnaast zijn er ook kosten op de langere termijn te verwachten die onzeker zijn zoals arbeidsparticipatie, schuldhulpverlening, inkomensondersteuning, bijzondere bijstand / armoedebelid en handhaving.

Decentralisaties

De omvangrijke decentralisaties van de Jeugdhulp, Wmo en de Participatiewet hebben grote invloed op de financiële positie. Het gaat hier om drie zogenaamde “open-einde regelingen” waarvoor op basis van landelijk vastgestelde verdeelsleutels toereikend budget voor de gemeenten verondersteld wordt. Omdat de budgetten door het jaar heen kunnen worden bijgesteld zit hier een risico dat het begrote financiële kader aan de budget-kant kan worden bijgesteld zonder dat de gemeente hierop kan sturen.

Daarnaast staan de gemeenten voor een nog grotere uitdaging. De decentralisatie is ingezet vanuit de gedachte dat het organiseren van zorg / hulp dichterbij de mensen het beste door die bestuurslaag kan worden gedaan, die het dichtst bij de inwoners staat (de gemeente). De overheveling van budgetten is gepaard gegaan met een korting vanuit de gedachte dat gemeenten dit beter en goedkoper kunnen. Het goedkoper organiseren (de transformatie van de zorg) blijkt een complexe en hardnekkige uitdaging. De maakbaarheid van de samenleving waarin een groter beroep wordt gedaan op gezinnen / personen zelf om binnen de eigen directe leefwereld (gezin, familie, vrienden, buurt, kerk, ...) de zorgvraag te organiseren vraagt meer tijd dan de ontwikkeling van het Rijksbudget. Daarmee lopen we het risico dat het rijksbudget niet toereikend zal zijn en de eigen middelen moeten worden aangesproken.

Uitvoering Jeugdzorg en WMO

Bij Jeugd is nog steeds een grote verwijfsstroom buiten het wijkteam om naar gespecialiseerde jeugdhulp en er zijn een aantal ‘dure’ casussen. Hier speelt onder andere de vraag of de Jeugdzorg of de Wet op Langdurige zorg (WLZ) in beeld is. Deze verwijfsingen hebben grote financiële impact. Acties zijn gestart om duidelijkheid te krijgen of deze verwijfsingen zijn gestabiliseerd door de gesprekken die met externe verwijfsers worden gevoerd.

Grondexploitaties

In de uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst van Agriport / Robbenplaat wordt een verdeelsleutel gehanteerd die, afhankelijk van de verkopen per plangebied, veranderd. Dit kan gevolgen hebben voor de opbrengsten van de gemeente Hollands uit de grondexploitatie van Robbenplaat wanneer eerst / versneld alle gronden Agriport worden verkocht.

Risico op verbonden partijen

De gemeente heeft de nodige taken in regie weggezet bij zogenaamde Verbonden Partijen (Gemeenschappelijke Regelingen). De complexiteit van deze taken, verwachte schaalvoordelen bij een gezamenlijke uitvoering ervan maar ook de gemeentegrens overstijgende taakuitoefening zorgt hier bijvoorbeeld voor. Het gevolg van deze beweging is dat de directe invloed van het gemeentebestuur afneemt. De gemeente blijft niettemin wel verantwoordelijk voor het resultaat en er zullen andere wegen moeten worden bewandeld om invloed uit te blijven oefenen op de besluitvorming. Door het op afstand plaatsen van een gemeentelijke taak kunnen resultaten (plus of min) pas laat boven tafel komen en kan dit ook in financiële zin gevolgen hebben. Omdat de gemeente hier niet alleen in staat maar met andere gemeenten / overheidslichamen samenwerkt is er een risico dat de besluitvorming niet loopt zoals verwacht.

Claimcultuur / aantrekken van economie maar mondigheid van inwoners

De economie trekt aan en bedrijven en particulieren investeren weer volop. Dit kan tot gevolg hebben dat een “nee” van de gemeente vaker tot een bezwaar, beroep en/of een claim leidt. Bedrijven en inwoners worden mondiger en willen hun recht halen. Of ze uiteindelijk gelijk hebben of niet. De organisatie moet erop ingericht worden hier mee om te gaan dan wel te voorkomen (denk aan inzet op het informele traject). Dit heeft mogelijk gevolgen (extra uitvoeringskosten / toegekende claims) die niet zijn begroot.

Autonome ontwikkeling

De herijking gemeentefonds per 2022 kan leiden tot herverdeeeffecten die ongunstig uitvallen. In het najaar van 2020 komt er duidelijkheid hoe het nieuwe gemeentefonds eruit komt te zien.

Projecten / overschrijdingen

Projecten (investeringen en openbare ruimte zoals wegen / bruggen / gebouwen) kennen een lange doorlooptijd. Tussen initiatieffase en de fase van realisatie / oplevering zit vaak veel tijd (mogelijk meerdere jaren). Dit heeft gevolgen voor de initiële ramingen wanneer er nog niet is aanbesteed tot het moment van daadwerkelijk gunnen.

Het is van belang om bij de initiatieffase al een beeld te hebben van de kosten en de informatievoorziening hierop goed te organiseren. Via het projectendashboard geven wij hier invulling aan maar daarmee zijn we er niet. In de praktijk kunnen we tegen onvoorziene zaken aanlopen die doorwerken op het project (bijvoorbeeld asbest / nieuwe eisen / etc....). Daarnaast zien we dat deze jaren van economische groei ertoe leiden dat lonen en prijzen van materialen door schaarste oplopen en ook doorwerken in onze projecten. Projectcontrol en informatievoorziening aan uw Raad zijn beheersmaatregelen voor sturing op het resultaat.

Garantstellingen

In toenemende mate zien we dat maatschappelijke organisaties zich melden voor garantstellingen (woningbouw / sportverenigingen). Ofschoon wij hieraan nadere eisen stellen die directe blootstelling van schulden / leningen aan ons adres minimaliseren is er altijd een kans (hoe klein ook) dat wij worden aangesproken.

Campus de Terp

In de raad van oktober is het raadsvoorstel Campus de Terp behandeld. Dit raadsvoorstel houdt o.a. in dat we voor 13,2 mln. garant gaan staan. Deze garantstelling betreft de bouw van de campus. In de overeenkomst (bij overdracht van grond) zal er geregeld worden dat wanneer de stichting of BV failliet gaat, de grond en gebouwen terugvallen naar de gemeente. De gemeente kan dan alsnog bouwheer worden en daarna beheerder. De gebouwen dienen als onderpand, dus het is niets anders dan bouw van een pand in eigen beheer. Hierdoor is er geen extra risico. Het risico zit in de beheersing van de kosten. Naast de SOK zal een uitwerkingsovereenkomst en een realisatieovereenkomst worden opgesteld. Hierin moet worden opgenomen hoe de "organisatie" structuren gaan werken. In de diverse werkgroepen zitten medewerkers van Hollands Kroon waardoor het proces nauwlettend gevolgd wordt en tijdig kan worden ingegrepen. Bij dit project is een stijging van de kosten een reëel risico, er is voor ca 1,3 mln opgenomen voor onvoorziene kosten en voor prijsstijgingen echter hiermee moet wel rekening gehouden worden.

Wet private Kwaliteitsborging (Wkb)

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wkb aangenomen. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere.

De Wet Kwaliteitsborging heeft 3 doelen:

- verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit
- verbeterde positie van de consument
- stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering

Doordat de werkzaamheden van toetsing verschuift naar private partijen verdwijnt de grondslag voor het heffen van leges. Hierdoor zal een groot deel van de leges inkomsten verdwijnen.

Beleid

Het beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen van de gemeente Hollands Kroon is vastgelegd in de nota Reserves en voorzieningen en de nota Weerstandsvermogen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we er voor doen?
1. Inzicht in de financiële gevolgen van de decentralisaties/ sociaal domein. 2. Optimaliseren en inbedden van het risicomanagement.	1. Informatiestromen opzetten m.b.t. financiële gevolgen (financiële rapportage ontwikkelen & borgen binnen de planning en control cyclus). In 2018 is gestart met het opzetten van een bestuurlijke monitor sociaal domein. Deze is naar verwachting in de loop van 2020 operationeel om mee te kunnen lopen in de beleidscyclus 2021. 2. Continu aandacht hebben binnen de organisatie voor risico's en risicomanagement. In voorstellen voor college en raad is hier ruimte voor. De onafhankelijke positie van de concerncontroller is de borging van "checks and balances" in het systeem.

Weerstandscapaciteit

Hollands Kroon rekent de volgende componenten tot de beschikbare weerstandscapaciteit:

- Algemene Reserve
- Reserve Risico Grondexploitaties
- Post onvoorzien / begrotingsbuffer
- Reserve vastgoed

Algemene reserve

In Hollands Kroon bedraagt de algemene reserve per 1-1-2020 € 6.332.514. Deze reserve kan worden ingezet voor incidentele onvoorziene, onvermijdelijke en onoverkomelijke uitgaven en om risico's te kunnen afdekken.

Reserve Risico Grondexploitaties

In deze reserve wordt een bedrag gereserveerd voor een eventueel toekomstige tegenvallers bij grondexploitaties.

Onvoorziene uitgaven/ begrotingsbuffer

In de begroting wordt jaarlijks een bedrag van € 10.000 opgenomen ter dekking van onvoorziene gebeurtenissen. Daarnaast is in de begroting 2021 een exploitatiebuffer van € 285.102 opgenomen.

Reserve vastgoed

Als gevolg van de vaststelling van het accommodatiebeleid is een reserve vastgoed gevormd. De stand van de reserve is € 813.162.

Stille reserves

Van een stille reserve is sprake wanneer de actuele waarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde die op de balans is opgenomen. Omdat deze hogere waarde niet op de balans opgenomen mag worden, ontstaat een overwaarde die stille reserve wordt genoemd. De stille reserves worden wel vermeld in deze paragraaf, maar zijn niet meegerekend in het beschikbare weerstandsvermogen.

Vrije ruimte in de belastingcapaciteit

Mocht de gemeente in slecht financieel weer terecht komen en een beroep willen doen op artikel 12 van de financiële verhoudingswet (Fvw), dan moet worden voldaan aan het redelijk peil van het belastingpakket. Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de drie belangrijkste inkomsten van de gemeente te weten: OZB, afvalstoffenheffing en rioolrechten, voor zover deze laatste twee niet maximaal mogelijk en/of kostendekkend zijn. De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief om tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is gebaseerd op het gewogen landelijk gemiddelde van de WOZ-waarde, gecorrigeerd voor onderdekking, met een opslag van 20%.

Omdat de afvalstoffenheffing en rioolheffing maximaal kostendekkend zijn, wordt bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit alleen naar de OZB gekeken. De tarieven in onderstaande tabel zijn de tarieven die in 2020 door de gemeente Hollands Kroon zijn gehanteerd. Het landelijk gemiddelde is gebaseerd op gegevens van COELO uit 2020.

Bedragen * € 1.000	Geraamde OZB-opbrengst 2021	Landelijk gem. (2020)	Onbenutte belastingcapaciteit	Onbenutte belastingcapaciteit
Woningen eigenaren	€ 5.462	0,13%	0,02%	€ 857
Niet-woningen eigenaren	€ 2.881	0,35%	0,17%	€ 2.741
Niet-woningen gebruikers	€ 2.554	0,26%	0,12%	€ 2.096
				€ 5.695

In de voorgaande jaren is de onbenutte belastingcapaciteit alleen berekend over het onderdeel woning eigenaren echter de onbenutte belastingcapaciteit moet ook worden berekend over niet woningen.

In het coalitieakkoord is opgenomen om de OZB belasting maximaal te laten stijgen met de inflatie correctie. Dit is de reden dat er geen rekening wordt gehouden met de onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht van de weerstandscapaciteit van de Gemeente Hollands Kroon

De weerstandscapaciteit (€)	in de exploitatie	in het vermogen
Algemene reserve (vrije deel)		€ 7.962.418
Reserve risico grondexploitatie		€ 1.472.610
Vrije ruimte belastingcapaciteit	-	
Stelpost onvoorziene uitgaven	€ 285.102	
Reserve vastgoed		€ 813.162
	€ 285.102	€ 10.248.189
Totaal		€ 10.533.291

Meerjarig verloop Algemene Reserve

De hieronder getoonde standen zijn exclusief het verwachte begrotingsresultaat.

Algemene Reserve	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	6.332.514	7.962.418	8.662.113	8.662.113	8.662.113	8.662.113

Paragraaf 2. Financiering

In de paragraaf financiering is ervanuit gegaan dat het raadsvoorstel wensen en noodzakelijkheden en de legesverordening 2021 zijn vastgesteld. Mocht dit niet het geval zijn zal deze paragraaf bijgewerkt worden in de aangepaste versie van de begroting (inclusief raadsvoorstel wensen en noodzakelijkheden).

Inleiding

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet gelijk in de tijd. Soms leent de gemeente geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen. De gemeente hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentebaten en rentelasten worden verzameld en daarna toegerekend aan de gemeentelijke producten op basis van de zogenoemde omslagrente. Voor de begroting 2021 is deze omslagrente bepaald op 1,013%.

Treasury

Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Onder de treasuryfunctie vallen het geldstromenbeheer, het saldobehoor, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden, renterisicobeheer en schatkistbankieren. Uw raad heeft in het treasurystatuut eigen kaders vastgesteld op het gebied van treasury. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen uit de wet Fido. De in deze wet genoemde taken vallen binnen de treasuryfunctie.

Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet (kort geld)

De gemeente kan niet onbegrensd risico's nemen met kortlopende financiering (korter dan één jaar). Dit wordt wettelijk begrensd door de kasgeldlimiet. Conform de Wet Fido is de kasgeldlimiet 8,5% van de begroting per 1 januari. De korte schuld bestaat uit het opnemen van gelden met een oorspronkelijke rente typische looptijd korter dan één jaar en de schuld in rekening-courant en is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Wanneer de gemeente de kasgeldlimiet drie aaneengesloten kwartalen overschrijdt, moet een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder worden voorgelegd waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan wordt gemaakt. Dit is tot op heden nog nooit voorgekomen. Wij hebben geen extra geldleningen nodig voor 2021 op basis van de huidige prognose, dus ook geen kortlopende geldleningen.

Kasgeldlimiet * € 1.000	
Totaal jaarbegroting 2021 (lasten)	€ 106.901
Kasgeldlimiet 8,5%	€ 9.087

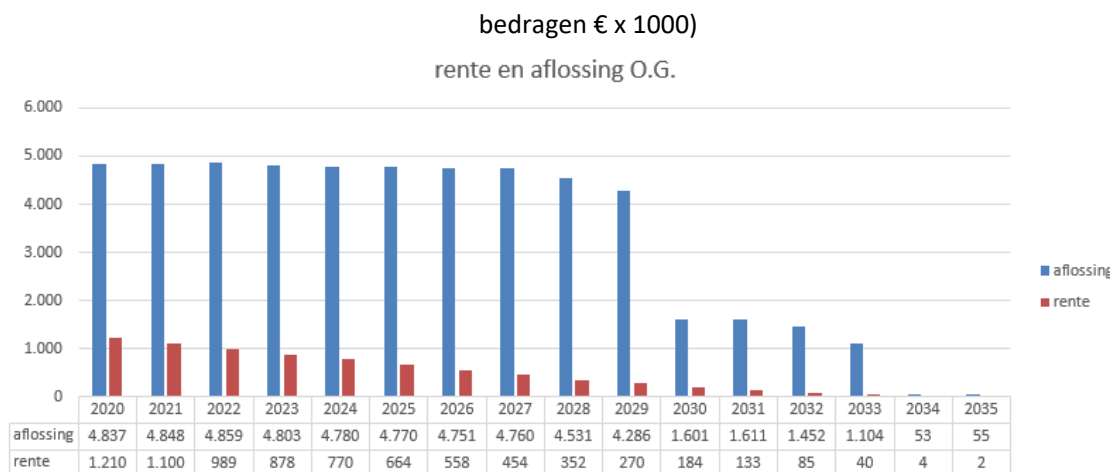
Renterisiconorm (lang geld)

Met behulp van de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan één jaar). De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen, dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.

Renterisiconorm *€ 1.000	
Begrotingstotaal 2021	€ 106.901
Renterisiconorm 20%	€ 21.380
Aflossingen en renteherziening 2021	€ 5.948

In 2021 vindt er een herbeoordeling plaats volgens de herziene voorschriften van de BNG met betrekking tot het aantrekken van middelen voor de korte en lange termijn. De inschatting van risico's is gebaseerd op de verwachte rente- en aflossingsverplichtingen van de komende jaren. Zoals ook uit onderstaande grafiek blijkt, zijn de risico's op de korte en middellange termijn gespreid.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van door de gemeente aan derden verstrekte leningen en bij derden ondergebrachte beleggingen. Voor 2021 wordt totaal € 457.000 verwacht.

Gegarandeerde geldopbrengst	
(x euro 1.000)	
ABNAMRO	363
rente Woningbouwverenigingen	90
Overig	4
Totaal	457

Dividend

Naast inkomsten uit bijvoorbeeld de algemene uitkering en belastingen, heeft de gemeente ook inkomsten door dividend uit deelnemingen. De belangrijkste deelnemingen zijn Alliander, BNG en de HVC. Het totaal aan verwacht dividend voor 2021 is € 461.000

Overzicht dividenden 2021	
(x euro 1.000)	
Alliander	259
BNG	61
Garantstellingsprovisie/Dividend HVC	141
Totaal	461

Gemeentefinanciering

Per 1 januari 2021 hebben wij circa € 48.264.000 aan aangetrokken leningen. Ongeveer € 44.437.000 is voor de financiering van gemeentelijke uitgaven en € 3.827.000 betreft de destijds doorgeleende leningen aan woningbouwverenigingen. De liquiditeitsprognose wordt regelmatig herzien met informatie uit de organisatie. Dat stelt ons in staat om continu de financieringsbehoefte van de gemeente te bepalen.

Debiteuren- en crediteurenbeheer

Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de debiteurenpositie beoordeeld. Het crediteurenbeheer is zodanig ingericht dat wij altijd in staat zijn om tijdig aan onze kortlopende verplichtingen te voldoen.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 zijn decentrale overheden verplicht alle overtollige middelen, boven een drempelbedrag, die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. De berekening van het drempelbedrag voor schatkistbankieren voor gemeentes met een begroting kleiner dan € 500 mln. is als volgt: 0,75% van het begrotingstotaal. Hieruit volgt een drempelbedrag van € 801.761. De schatkistlimiet betreft een limiet voor de gemiddelde liquide middelen per kwartaal.

EMU-saldo en Wet Hof

Voor landen die deelnemen aan de Europese Monetaire Unie gelden Europese begrotingsvoorschriften waaronder de zogenaamde EMU-normen. De EMU-normen stellen limieten aan de overheidsschuld van een land. De jaarlijkse groei van de netto overheidsschuld, ook wel het financieringstekort of EMU-saldo genaamd, mag in een jaar niet meer bedragen dan 3% van de omvang van de economie (bruto binnenlands product). Naar aanleiding van de schulden crisis heeft Nederland in Europees verband afgesproken de Europese normen in nationale wetgeving te verankeren. Met de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet Hof) is daar gevolg aan gegeven (11 december 2013). Ook gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen vallen onder de Nederlandse overheid. De schulden van de gemeenten en de jaarlijkse groei van deze schulden tellen mee in de EMU-schuld en het EMU-saldo van de Nederlandse overheid. Daarom gaat de wet Hof ook over de ontwikkeling van de schulden van gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden moeten het EMU-saldo berekenen, zodat op macro niveau het EMU-saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU-saldo van de gemeente Hollands Kroon van de periode 2020-2023 is in het volgende overzicht berekend.

Bedragen * € 1.000	2021	2022	2023	2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	3.496	4.757	3.209	3.896
Mutatie (im)materiële vaste activa	4.542	5.447	6.739	5.805
Mutatie voorzieningen	119	198	68	68
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	448	448	448	448
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwacht boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-1.375	-939	-3.909	-2.289

N.B. Het EMU-saldo zegt niets over ontvangsten en uitgaven. De begroting is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Het EMU-saldo is ingevoerd om vergelijkingen te kunnen maken tussen de verschillende eurolanden. Deze cijfermatige benadering moet los gezien worden van de opgestelde begroting van de gemeente en zegt hier feitelijk niets over. Bij een volledig sluitende begroting kan een gemeente toch een negatief EMU-saldo presenteren te meer omdat de investeringen niet meetellen in het stelsel van baten en lasten maar wel in het EMU saldo. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in:

- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten;
- de financieringsbehoefte

Renteresultaat

Op basis van de bovenstaande gehanteerde (doorberekende) rentes bedraagt het renteresultaat op het taakveld treasury voor de gemeente Hollands Kroon in 2021 € 423.660 voordelig. Dit wordt met name verklaard door het achterblijven van investeringen, waardoor er geen uitbreiding van de leningenportefeuille nodig is en waardoor de rentelasten die hierop betrekking hebben niet toenemen.

	2021
De externe rentelasten over korte en lange financiering	1.099.928
De externe rentebaten	-89.910
Totaal door te rekenen externe rente	1.010.018
De rente die aan de grondexploitatie wordt doorberekend	-172.822
Saldo door te rekenen externe rente	837.196
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
De aan taakvelden (programma's incl. overzicht overhead) toe te rekenen rente	837.196
De werkelijk aan taakvelden (programma's incl. overzicht overhead) toegerekende rente	1.294.500

Paragraaf 3. Lokale heffingen

Elke gemeente in Nederland heeft de mogelijkheid om zelfstandig belastingen en heffingen op te leggen. Dat kan zijn voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, des te meer middelen beschikbaar moeten zijn om ze te realiseren. Het verhogen van de inkomsten via lokale heffingen betekent dat de inwoners meer moeten gaan betalen.

Trends & Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling in 2021 op het gebied van de lokale belastingen is de waardeontwikkeling van het onroerend goed. De WOZ-waarden zullen naar verwachting in 2021 stijgen. De stijging in de regio Kop van Noord-Holland is echter wel minder sterk dan in de Randstad. De verwachting voor de woningen is dat de waarden stijgen met 5% en de niet-woningen met 1%.

Het aantal verkopen bevindt zich in een stijgende lijn. De herwaardering, die in het najaar plaatsvindt op basis van verkoopcijfers rond de waarde-peildatum 1 januari 2020, geeft meer duidelijkheid over de effecten op de WOZ-waarden. Globaal worden daarbij de verkopen betrokken die binnen zes maanden voor of na de peildatum hebben plaatsgevonden. Naar verwachting heeft de situatie rond Corona geen effect op de ontwikkeling van de WOZ-waarden.

Het aantal formele bezwaren is in 2020 (261 bezwaren) is iets gestegen ten opzichte van 2019 (242 bezwaren). Wat opvalt is dat er een stijgende lijn is in het aantal bezwaren dat afkomstig is van de zogenaamde no-cure-no-pay bureaus. Ruim 60% van de bezwaren komen van dit soort bureaus. Het aantal informele bezwaren is juist flink gedaald. In 2019 waren dat er 117 en in 2020 waren dat er 91. Of de situatie rond Covid-19 invloed heeft op het aantal bezwaren in 2021 is moeilijk in te schatten, maar de verwachting is dat dit minimaal is.

Het gemeentelijke belastingbeleid

Het coalitieakkoord bepaalt voor een groot gedeelte de invulling van beleid. Dit beleid is terug te vinden in:

- De diverse belastingverordeningen
- De doorberekening van kosten en tarieven van derden
- Het Gemeentelijke Rioleringsplan
- De programmabegroting

In Hollands Kroon worden de volgende belastingen geheven:

- onroerende zaakbelasting
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing
- begraafrechten
- toeristenbelasting
- forensenbelasting
- havengeld
- leges
- campergeld
- staangeld

Het uitgangspunt is kostendekkende tarieven in rekening te brengen bij onze inwoners, het maatschappelijk middenveld en bij bedrijven. Verder hebben de coalitiepartijen in het coalitieakkoord 2018-2022 'Koersvast' afgesproken dat de lokale belastingen niet worden verhoogd, behoudens de inflatiecorrectie. De inflatie correctie waarmee gewerkt is 1%. Dit percentage is gebaseerd op de kerngegevensstabel (raming per juni 2020) van het Centraal Plan Bureau.

Onroerende zaakbelasting

Onder de naam onroerende zaakbelastingen worden twee directe belastingen geheven:

1. een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak, zijnde een niet-woning, al dan niet op grond van eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
2. een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft op grond van eigendom, bezit of beperkt recht.

Er bestaat een tariefdifferentiatie voor woningen en niet-woningen. Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (wet WOZ) wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde vastgesteld. Deze waarde-gegevens worden gebruikt door de gemeente (onroerende zaakbelasting), het waterschap (watersysteemheffing) en de belastingdienst (inkomstenbelasting en successierecht). Om een onevenredige stijging van de collectieve belastingdruk in Nederland te voorkomen is er in het verleden een macronorm vastgesteld. Deze macronorm is in 2020 gewijzigd in de 'Benchmark woonlasten'. Hierin wordt naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing vergeleken. In de benchmark wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven.

Uitgangspunt voor de onroerendezaakbelasting zijn is dat de OZB stijgt met de inflatiecorrectie. Dit is 1%. In de onderstaande tabel staat de begrote belastingopbrengst. Op basis van deze opbrengst betalen belanghebbende gemiddeld 1% meer onroerendezaakbelasting dan vorig jaar. Elk belastingjaar is een herwaarderingsjaar. Dit betekent dat de WOZ-waarde gebaseerd worden op een nieuwe waarde-peildatum. Voor 2021 is dat 1 januari 2020. Ook wordt ieder jaar een nieuwe opbrengst bepaald. Op basis van de nieuwe WOZ-waarden en de gewenste opbrengst worden de tarieven bepaald.

Opbrengst 2021 (* € 1.000)	
Baten woningen	€ 5.462.753
Baten niet-woningen	€ 5.436.645

Voor het begrotingsjaar 2021 leidt dat tot de volgende tarieven.

Eigenaar		Gebruiker	
Woning	0,1143 %	Woning	Niet van toepassing
Niet-woning	0,1782 %	Niet-woning	0,1431 %

Deze tarieven zijn onder voorbehoud omdat de definitieve WOZ-waarden nog niet bekend zijn. De tarieven zijn berekend op basis van de meest recente cijfers over de waardeontwikkeling, namelijk 5% voor woningen en 1% voor de niet woningen. Bij de berekening van bovenstaande tarieven is nog geen rekening gehouden met de areaalontwikkeling. In november worden de definitieve tarieven in de verordening onroerendezaakbelasting aan de raad ter vaststelling aangeboden. In de tabel hieronder zijn de gevolgen voor de aanslag 2021 weergegeven, ten opzichte van 2020. In het voorbeeld wordt de verandering van WOZ waarde en de doorwerking hiervan op de aanslag in beeld gebracht.

	WOZ- waarde 2020	WOZ-waarde 2021	Aanslag OZB 2020	Aanslag OZB 2021
OZB Woning eigenaar	€ 200.000	€ 210.000	€ 238,00	€ 240,00
	€ 300.000	€ 315.000	€ 357,00	€ 360,00
	€ 500.000	€ 525.000	€ 595,00	€ 600,00
	WOZ- waarde 2020	WOZ-waarde 2021	Aanslag OZB 2020	Aanslag OZB 2021
OZB niet-woning eigenaar	€ 200.000	€ 202.000	€ 357,00	€ 360,00
	€ 400.000	€ 404.000	€ 715,00	€ 722,00
	€ 500.000	€ 505.000	€ 894,00	€ 902,00

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven om de kosten te dekken die verband houden met de aanwezigheid en het gebruik van de gemeentelijke riolering. De rioolheffing is een bestemmingsheffing en is specifiek bestemd voor het beheer, onderhoud, vervanging en verbetering van de bestaande riolering. Gemeenten zijn verplicht op basis van de Wet milieubeheer periodiek een Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) op te stellen. Hierin legt de gemeente haar beleid (keuzes, maatregelen, financiering) vast voor een periode van 4 of 5 jaar. De in het GRP opgenomen kostendekkingsberekening verschaft inzicht in de kosten die verband houden met het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken. Het huidige GRP loopt tot en met 2021. Voor de jaarlijkse financiële consequenties wordt rioolheffing geheven.

Opbrengst 2021	
€ 4.085.070	
Belastingen op producenten	Kostendekkend
Belasting op inkomen van gezinnen	Kostendekkend

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen (afkomstig van particulieren) in te zamelen. De gemeente mag de afvalstoffenheffing binnen de gemeentegrens heffen, ook als er geen afval wordt aangeboden. De afvalstoffenheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een object waar huishoudelijk afval ontstaat. Voor afvoeren en verwerken van bedrijfsafval heeft de gemeente geen verplichtingen. Voor de afvalstoffenheffing geldt dat geen winst mag worden gemaakt door de gemeente. De begrote opbrengst van de heffing mag niet hoger zijn dan de begrote kosten, die voor de desbetreffende voorziening worden gemaakt. Het uitgangspunt in Hollands Kroon is een 100% kostendekkende opbrengst. De gemeente Hollands Kroon neemt diensten af van HVC voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst gesloten met HVC.

Bij de tariefstelling is een onderscheid in een tarief voor een eenpersoonshuishouden, een tarief voor een tweepersoonshuishouden en een tarief voor meerpersoonshuishoudens. Daarnaast is een tarief opgenomen voor een extra grijze afvalcontainer. Een extra groene en oranje afvalcontainer worden kosteloos ter beschikking gesteld. Voor scholen die voldoen aan de gestelde eisen in de afvalstoffenverordening en hun afval laten inzamelen door de gemeente is ook een tarief opgenomen.

Opbrengst 2021	
€ 6.140.106	
Afvalstoffenheffing	Kostendeckend

De tarieven zijn op basis van de kosten als volgt opgebouwd:

Afvalstoffenheffing	% in heffing	Bedrag in heffing	% in heffing	Bedrag in heffing	% in heffing	Bedrag in heffing
	1 persoons		2 persoons		3 en meerpersoons	
7.3 Afval	74,4%	€ 172,31	74,4%	€ 244,36	74,4%	€ 265,70
0.4 Overhead en personele lasten	3,8%	€ 8,80	3,8%	€ 12,48	3,8%	€ 13,57
0.64 belasting overig	-0,1%	-€ 0,23	-0,1%	-€ 0,33	-0,1%	-€ 0,36
6.3 inkomensregelingen	2,5%	€ 5,79	2,5%	€ 8,21	2,5%	€ 8,93
BTW	19,4%	€ 44,93	19,4%	€ 63,72	19,4%	€ 69,28
Tarief		€ 231,60		€ 328,44		€ 357,12

Alle kosten die op het taakveld Afval worden geboekt hebben te maken met de inzameling van huishoudelijk afval. Deze worden dan ook voor 100% meegenomen. Van de overhead wordt 0,8% meegenomen. Dit is gebaseerd op het aantal FTE dat zich bezighoudt met afval. De lasten en baten van de heffing en invordering worden voor 20% meegenomen. De lasten zijn op basis van een inschatting verdeeld over de verschillende soorten belasting die we heffen. Van de inkomensregeling wordt alleen de kwijtschelding meegenomen. De verdeling van de totale kwijtscheldingskosten is gebaseerd op ervaringscijfers uit het verleden. De BTW over de kosten van taakveld Afval wordt volledig meegenomen. Omdat we de tarieven minder laten stijgen dan voor een kostendeckendheid noodzakelijk is, is in de bedragen een aantal neerwaartse bijstellingen gedaan.

Bij de extra containers worden de containers voor GFT en plastic gratis verstrekt. De extra grijze container wordt alleen in bijzondere omstandigheden, zoals vastgelegd in de afvalstoffenverordening verstrekt tegen een tarief van € 133,32 per jaar.

Lokale lastendruk

Om de vergelijking van woonlasten tussen gemeenten op het gebied van belastingen te kunnen maken, wordt vaak de term lokale lastendruk gebruikt. De gemiddelde woonlasten bestaan voor een woning uit de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde plus de riool- en afvalstoffenheffing. In de gemeente Hollands Kroon komt de gemiddelde woonlast voor een meerpersoonshuishouden in 2020 uit op € 814. Het landelijk gemiddelde van alle gemeenten bedroeg in 2020 € 776. Hollands Kroon komt in 2020 op de 341e plek (van de 377 gemeenten). Positie één is hierbij de goedkoopste gemeente.

Vergelijking lastendruk regio 2020

Gemeente	Lasten (€) mph* (Coelo 2020)	Lasten (€) eph* (Coelo 2020)	Rangnummer mph (Coelo 2020)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2020)	OZB tarief niet- woningen (%) (Coelo 2020)	gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (Coelo 2020)
Nederland (gem)	€ 776	€ 705		0,1102	0,5069	€ 286.000
Regionaal						
Texel	€ 706	€ 590	61	0,0389	0,1203	€ 310.000
Medemblik	€ 763	€ 680	130	0,0814	0,2774	€ 266.000
Den Helder	€ 771	€ 629	147	0,1336	0,6944	€ 160.000
Schagen	€ 812	€ 765	217	0,1276	0,3806	€ 258.000
Hollands Kroon	€ 814	€ 690	225	0,1190	0,3223	€ 223.000
Opmeer	€ 833	€ 736	254	0,1097	0,2765	€ 265.000
Langedijk	€ 924	€ 812	337	0,0992	0,4285	€ 295.000

mph = meerpersoons huishouden

eph = eenpersoonshuishouden

Vergelijking lastendruk P10-gemeenten 2020

Gemeente	Lasten (€) mph* (Coelo 2020)	Lasten (€) eph* (Coelo 2020)	Rangnummer mph (Coelo 2020)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2020)	OZB tarief niet- woningen (%) (Coelo 2020)	gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (Coelo 2020)
Nederland (gem)	€ 776	€ 705		0,1102	0,5069	€ 286.000
Platteland gemeenten						
Westerveld	€ 683	€ 601	36	0,1020	0,3017	€ 279.000
Aa en Hunze	€ 695	€ 642	44	0,1191	0,3180	€ 261.000
Ooststellingwerf	€ 710	€ 534	65	0,0977	0,1510	€ 214.000
Opsterland	€ 722	€ 622	76	0,1052	0,3044	€ 233.000
Midden Drenthe	€ 724	€ 679	77	0,1102	0,3844	€ 225.000
Peel en Maas	€ 741	€ 691	101	0,0978	0,3703	€ 261.000
De Fryske Marren	€ 747	€ 604	108	0,1204	0,4399	€ 229.000
Medemblik	€ 763	€ 680	130	0,0814	0,2774	€ 266.000
Sluis	€ 769	€ 695	143	0,1040	0,3760	€ 220.000
Hof van Twente	€ 778	€ 748	161	0,1240	0,4190	€ 250.000
Twenterand	€ 780	€ 745	163	0,1539	0,4752	€ 234.000
Bronckhorst	€ 793	€ 761	187	0,1156	0,3703	€ 289.000
Het Hogeland	€ 829	€ 782	202	0,1714	0,7809	€ 174.000
Berkelland	€ 806	€ 648	209	0,1051	0,3193	€ 245.000
Horst aan de Maas	€ 813	€ 757	223	0,1483	0,4442	€ 264.000
Hollands Kroon	€ 814	€ 690	225	0,1190	0,3223	€ 223.000
Hulst	€ 817	€ 722	228	0,1126	0,3706	€ 211.000
Westerkwartier	€ 825	€ 771	238	0,1516	0,44336	€ 222.000
Borger-Odoorn	€ 881	€ 831	307	0,2133	0,3752	€ 205.000
SchouwenDuiveland	€ 898	€ 815	321	0,1351	0,3194	€ 260.000

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige geen of weinig financiële middelen heeft om de gemeentelijke belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffen- en de rioolheffing. Deze derving van inkomsten mag de gemeente meenemen als kostenpost voor het berekenen van het tarief van de betreffende heffing. Bij de toetsing wordt gebruik gemaakt van de voorwaarden van de Invorderingswet.

Andere heffingen en rechten

De gemeente Hollands Kroon maakt verder gebruik van de volgende heffingen en belastingen: begraafrechten, toeristenbelasting, forensenbelasting, haven- en liggeld en leges.

Opbrengst 2021			
Soort heffing	Uitgangspunt	Percentage kosten dekking	Begrote opbrengst
Begraafrechten	Niet Kostendekkend	42,0%	€ 242.216
Toeristenbelasting	Algemene middelen	NVT	€ 134.000
Forensenbelasting	Algemene Middelen	NVT	€ 178.971
Haven- en liggeld	Niet kostendekkend	70,4%	€ 304.333
Leges	Kostendekkend	88,6%	€ 1.850.661

Verder bestaat er voor de gemeente nog de mogelijkheid om reclamebelasting, precariobelasting, hondenbelasting en baatbelasting op te leggen. De uitvoering van het opleggen van deze belastingen is echter behoorlijk arbeidsintensief en ook niet onomstreden. Daarom is afgezien van het heffen van deze belastingen.

Paragraaf 4. Grondbeleid

De doelstelling van het gemeentelijke grondbeleid is om binnen de gestelde doelen van ruimtelijke ordening en andere beleidssectoren (zoals ruimte, wonen, werken, economie) de gewenste verandering van het grondgebruik te realiseren met inzet van juridische en financiële instrumenten. Grondbeleid heeft daarmee een volgend, dienend karakter voor doelstellingen van andere beleidsvelden. De doelen zijn beschreven in de Nota Grondbeleid.

Regionaal beleid

In 2015 is een Kwalitatief Woningbouw Programma Kop van Noord-Holland (KWK) vastgesteld. De gemeenten Hollands Kroon, Den Helder, Schagen en Texel en de provincie Noord-Holland hebben dit programma met elkaar opgesteld. Dit project maakt deel uit van de Publieke Uitvoeringsagenda 'De Kop Werkt'. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuw KWK, waarbij voor de periode tot 2030 nieuwe afspraken worden gemaakt over woningbouwaantallen.

Gemeentelijk beleid

In december 2013 heeft de raad de woonvisie van de gemeente Hollands Kroon vastgesteld. In de woonvisie zijn de initiatieven tot 2020 beschreven. Het woningbouwprogramma is met name gericht op de kernen Anna Paulowna, Hippolytushoef, Nieuwe Niedorp/Winkel en Wieringerwerf. In de overige kernen wordt vraagafhankelijk gebouwd. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe woonvisie, die naar verwachting eind 2020 in werking treedt.

Trends & ontwikkelingen

- Aantrekkende woningmarkt, krapte op de woningmarkt en stijgende woningprijzen
- Aantrekkende bedrijvenmarkt
- Bouw blijft achter als gevolg van stikstofproblematiek, PFAS-problematiek en Coronacrisis
- Stijgende bouwkosten en wachttijden in de bouw
- Toenemende financieringsmogelijkheden (lage rente, verhoging NHG, overdrachtsbelasting starters vervalt)
- Verzwarend provinciaal beleid, aangescherpte regelgeving vanuit het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten en het Kwalitatief Woningbouw Programma Kop van Noord-Holland
- Overheden pakken zelf weer vaker het initiatief in ontwikkelen om de krapte op de woningbouwmarkt terug te dringen

Afgelopen jaar zijn er ondanks alle problemen in de bouw toch heel wat woningbouwlocaties op gemeentegrond mogelijk gemaakt. Zo is de ontwikkeling van 't Veld Noord fase 1 bijna afgerond (60 woningen) en wordt er gesproken over het ontwikkelen van de volgende fase. Op de plek van het voormalige gemeentehuis van Wieringen in Hippolytushoef komen 19 woningen. Hiervoor wordt de bestemmingsplanwijziging momenteel doorlopen. Hetzelfde geldt voor de locatie van de voormalige basisschool De Zwerm in Winkel. Deze locatie is net als de locatie in Hippolytushoef via een openbare inschrijving in de verkoop gezet. Hier komen 20 woningen en hiervoor wordt momenteel ook het bestemmingsplan gewijzigd. Tenslotte liggen de contracten klaar voor de bouw van 30 sociale huurwoningen op de plek van de voormalige school De Meerpaal in Anna Paulowna. Vanuit de lopende grondexploitaties zijn de laatste twee fasen voor Elshof-Zuid in Anna Paulowna verkocht en daarmee kan de ontwikkelaar binnenkort ook gaan bouwen in fase 3 en 4. Hierna is de gehele woonwijk Elshof-Zuid afgerond. De grondexploitatie van Elshof zuid wordt in het MPG 2021 afgesloten Voor de herstructurering Wieringerwerf vind momenteel een verkenning plaats om een mogelijke grondexploitatie te openen. Dezelfde verkenning wordt momenteel voor Veld Noord fase 2 uitgevoerd.

Beleidsdoel

Met het grondbeleid geven wij helderheid over de rol en de doelstellingen van de gemeente. Het doel is erop gericht om op bepaalde gemeentelijke locaties volledig te kunnen sturen op de invulling van het plangebied en daarnaast om bepaalde ontwikkelingen mogelijk te maken die de markt laat liggen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we er voor doen in 2021
De exploitatieresultaten van de gemeentelijke grondexploitaties vanaf 2016 minimaal kostenneutraal te houden/te maken	▪ Alle gemeentelijke grondexploitaties doorlichten en herijken
	▪ Opstellen Meerjaren Prognose Grondexploitaties
	▪ Een grootschalige promotiecampagne opstarten voor Robbenplaat
	▪ Voor zover van toepassing afwaarderen van voorraden grond
	▪ Indien van toepassing het treffen van een voorziening voor verliesgevende exploitaties
	▪ Indien van toepassing het nemen van winst uit winstgevende exploitaties
	▪ Geen nieuwe gronden verwerven

Wat gaat het kosten?

Het grondbeleid kan een grote financiële impact hebben. De eventuele baten, maar vooral ook de financiële risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Dat zal de komende jaren voor Hollands Kroon niet anders zijn. Hierna is een overzicht opgenomen van de grondexploitaties met daarin de boekwaarde en de te realiseren kosten en opbrengsten.

Actief grondbeleid	Boekwaarde 01-01-2020	Nog te realiseren opbrengsten (incl. rente)	Nog te maken kosten (incl. rente)	Einddatum exploitatie	Resultaat op eindwaarde	Netto Contante Waarde per 01-01-2019	Tussentijdse voorziening, afwaardering of winstneming
Den Oever Zuid II	115.519	1.093.252	-1.175.855	31-12-2022	32.916	35.755	
Industrieweg	271.417	466.350	-432.243	31-12-2022	305.524	294.993	366.000
Hoornseweg	-892.248	1.981.884	-903.548	31-12-2024	186.089	148.420	
Robbenplaat	-9.192.501	10.054.792	-2.403.907	31-12-2026	-1.541.617	-1.721.401	1.656.123
Elshof-Zuid	-556.730	582.741	-7.480	31-12-2020	18.531	12.655	250.000
Dentele	-108.555	330.104	-201.172	31-12-2021	20.377	19.469	
TOTAAL	-10.363.098	14.509.123	-5.124.205	-	-978.180	-1.210.109	

Lopende projecten

Ontwikkeling en uitvoering door de gemeente

- Grondexploitatie Den Oever Zuid II in Den Oever (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Hoornseweg in Middenmeer (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Industrieweg in Middenmeer (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Dentele in Westerland (woningbouw)
- Grondexploitatie Robbenplaat in Wieringerwerf (bedrijventerrein)

Ontwikkeling en uitvoering door derden, inbreng gronden door gemeente

- Grondexploitatie Elshof-Zuid in Anna Paulowna (woningbouw)
- Plan De Hoop in Wieringerwaard (woningbouw)

Ontwikkeling en uitvoering door derden, maar met (financieel) samenwerkingsverband gemeente

- Agriport A7 (bedrijventerrein en datacenters)

Vastgoed van vrijgekomen gemeentelijke gebouwen/gronden in uitvoering

- Realisatie visrestaurant Havenzicht op de Oostkade in Den Oever
- Woningbouwontwikkeling Michaëlsterp bij voormalige Oosterlanderschool in Oosterland
- Woningbouwontwikkeling uitbreidingsgronden 't Veld Noord in 't Veld

Vastgoed van vrijgekomen gemeentelijke gebouwen/gronden in voorbereiding

- Uitbreiding Winkelhart in Nieuwe Niedorp
- Woningbouw hoek Dorpsstraat/Winkelerzand in Winkel
- Woningbouw voormalig gemeentehuis Wieringen in Hippolytushoef
- Woningbouw voormalige basisschool OBS Oude Niedorp in Oude Niedorp
- Woningbouw voormalige basisschool De Zwerm in Winkel
- Woningbouw voormalige basisschool De Meerpaal in Anna Paulowna
- Woningbouw voormalige kinderopvang Van Balen Blankenstraat in Anna Paulowna
- Woningbouw achter Heerenweg 128 in Barsingerhorn
- Woningbouw en winkels voormalige Lidl Terpstraat in Wieringerwerf
- Woningbouw herstructurering Lelypark in Wieringerwerf
- Woningbouw fase 2 't Veld Noord in 't Veld
- Realisatie nieuwe kinderopvang bij voormalige Dukdalf in Wieringerwerf
- Realisatie restaurant bij monumentaal pand 't Readthuys in Barsingerhorn

Momenteel zijn de bestemmingsplanprocedures opgestart of vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden tot herontwikkeling van bovenstaande locaties.

Financiële positie

In de Nota Grondbeleid is beschreven dat de raad jaarlijks inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeentelijke grondexploitaties. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd en wordt u door middel van de Meerjarenprognose Grondexploitaties geïnformeerd. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening. Als de actualisatie betrekking heeft op ondergeschikte punten kan worden volstaan met een aanpassing als onderdeel van de begroting en jaarrekening. Herzieningen met planinhoudelijke wijzigingen, dan wel autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen moeten separaat opnieuw door de raad worden vastgesteld.

Winstneming

Winst nemen op grondexploitaties wordt beheerst door het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel. Het voorzichtigheidsbeginsel brengt met zich mee dat het realiseren van winst wordt uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Het realisatiebeginsel gaat ervan uit dat er een groot gedeelte van het plan gerealiseerd moet zijn voordat er winst genomen wordt. In paragraaf 6.2 van de Nota Grondbeleid wordt uitvoerig ingegaan op winstneming uit grondexploitaties.

Risico's

Aan de gemeentelijke grondexploitaties zijn risico's verbonden. Het risico is aanwezig dat resultaten lager uitvallen dan de prognoses. In de grondexploitaties zitten overigens wel enkele procenten onvoorzien afhankelijk van de kostensoorten. Met name looptijdrisico's (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend), calculatierisico's (de werkelijke kosten en opbrengsten zullen hoger respectievelijk lager zijn dan de ingerekende kosten en opbrengsten) en afzetrisico's spelen parten in de grondexploitaties. Afhankelijk van de fase waarin een exploitatie zich bevindt, zijn de bovengenoemde risico's groter of kleiner. De risico's nemen af naar mate de uitvoering van de projecten vordert.

Paragraaf 5. Kapitaalgoederen

In de openbare ruimte van Hollands Kroon vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig zoals riolering, infrastructuur, verlichting, bruggen, openbaar groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor het aanzien van onze gemeente en uiteraard voor de benodigde structurele, jaarlijkse lasten. Het op 19 december 2017 vastgestelde integraal beheerplan openbare ruimte en gebouwen 2018-2021 (IBP) vormt de basis voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Voor alle nieuwbouw geldt dat de vergunningaanvragen vanaf 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Die eisen vloeien voort uit het Energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD). In 2020 zijn alle EED rapporten opgesteld, de werkzaamheden voortvloeiend uit deze rapporten worden de komende jaren opgepakt.

Trends & ontwikkelingen

- Klimaatadaptatie
- Risico gestuurd beheer en onderhoud op basis van inspecties
- Toename vervangingsinvesteringen t.g.v. einde levensduur
- BENG (bijna energie neutraal) is vanaf januari 2021 de nieuwe standaard om energieneutraliteit te meten van een gebouw.

Riolering

De investeringen worden opgenomen in het meerjareninvesteringsplan. Deze wordt periodiek geactualiseerd op basis van:

- Rioolinspecties en beoordelingen;
- Ontwikkelingen die geïnitieerd worden door derden (projectontwikkelaars / woningbouwcorporaties);
- Kwaliteit wegen (werk met werk maken).

Deze ontwikkelingen worden meegenomen bij het opstellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In 2017 is het GRP 2018 – 2022 vastgesteld. In het GRP zijn, in samenwerking met de regiogemeenten, actuele thema's als klimaat en waterproblemen uitgewerkt. Op basis van de meest actuele kwaliteitsgegevens is in het GRP een strategisch investeringsprogramma opgenomen en is een kostendekkend riooltarief berekend. Rioolvervangingen in de periode 2018 – 2022 zijn opgenomen in de meerjarenplanning.

Openbare Verlichting

Zoals beschreven in het IBP en in het beleidsplan openbare verlichting (2016-2025) moesten er tot 2025 ca. 800 lichtmasten en 4.000 armaturen worden vervangen. Bij de vervanging van armaturen worden LED lampen met dimfunctie gemonteerd waardoor het energieverbruik sterk daalt. Uit voortschrijdend inzicht is gebleken dat het rendabel is om armaturen sneller te vervangen. Dit komt doordat de vervangingskosten lager zijn dan in 2015 begroot en de besparing juist groter is doordat de nieuwe LED lampen nog minder energie verbruiken. Daarnaast is er een efficiëntieslag in de planning gemaakt door vervanging op wijkniveau te doen en deze af te stemmen op de levensduur van de lichtmasten. In het beleidsplan was alleen naar de technische levensduur van de armaturen gekeken. Inmiddels zijn er sinds 2016 al bijna 4.000 vervangen en in 2025 zullen dat er circa 6.800 zijn. Hiermee voldoen we ruimschoots aan de afspraken uit het energieakkoord.

Infrastructuur

Het onderhoud aan verharding vindt op hoofdlijnen plaats op het afgesproken kwaliteitsniveau. De verharding wordt regelmatig gecontroleerd op gebreken. Op basis van deze inspecties vindt klein of groot onderhoud plaats. Complete renovatie van verharding komt pas in beeld als de onderliggende riolering moet worden vervangen of wanneer de bestaande verharding echt aan vervanging toe is. Sinds 1 januari 2020 zijn de buitenwegen in de voormalige gemeente Niedorp bij de gemeente in beheer. De wegen zijn overgenomen van het Hoogheemraadschap. Hierdoor is het wegenrealaal van Hollands Kroon met ca. 12% toegenomen. Als gevolg van diverse ontwikkelingen en/of externe projecten is bij een aantal wegen het groot onderhoud een aantal jaren uitgesteld om kapitaalsvernietiging te voorkomen. De betreffende wegen worden in de komende jaren door middel van groot onderhoud of reconstructie weer in goede toestand gebracht.

Openbaar Groen

Het reguliere onderhoud van het openbaar groen vindt grotendeels plaats op het afgesproken kwaliteitsniveau. Op basis van de meest recente Boomveiligheidscontrole (BVC) worden er de komende 5 jaar jaarlijks ca. 3.000 bomen gesnoeid die kampen met achterstallig onderhoud. In het kader van de 'geboortebomen' worden er jaarlijks minimaal 300 bomen geplant in de openbare ruimte.

Water

Het reguliere onderhoud (uitmaaien sloten, baggeren etc.) vindt plaats volgens de eisen van het HHNK. Het stedelijk water is overgedragen naar het HHNK en het achterstallig (bagger)onderhoud is afgekocht. Op basis van een inventarisatie van de gemeentelijke beschoeiingen binnen de bebouwde kom zal er de komende 10 jaar ongeveer 17 km. aan oude beschoeiing worden vervangen. Het huidige baggerplan (2015-2024) is door de overname van het stedelijk water en de buitenwegen achterhaald en zal in 2021 worden geactualiseerd.

Begraafplaatsen

Het reguliere onderhoud van de begraafplaatsen vindt plaats op het afgesproken kwaliteitsniveau.

Speeltoestellen en terreinmeubilair

Het reguliere onderhoud van de speeltoestellen en terreinmeubilair wordt volgens de wettelijke eisen uitgevoerd. Jaarlijks is een krediet van 50.000 euro beschikbaar voor de noodzakelijke vervanging van (bestaande) speeltoestellen en terreinmeubilair.

Civiele Kunstwerken

Het reguliere onderhoud aan de bruggen vindt hoofdzakelijk plaats op basis van de uitkomsten van de vijfjaarlijkse instandhoudingsinspectie uit 2018. Dit onderhoud wordt uit het onderhoudsbudget gefinancierd. De vervanging en het groot onderhoud van de bruggen worden gekapitaliseerd. De vervanging van de bruggen loopt volgens planning. De vervanging van Westfriesesluisbrug zit in de voorbereidingsfase en hangt mede af van de afstemming met Provincie en Hoogheemraadschap. Het integraal beheerplan openbare ruimte & gebouwen wordt in 2021 geactualiseerd.

Havens

Voor de haven Den Oever wordt na gereedkomen van het project aanpassing Oostkade een beheerplan opgesteld met bijbehorend onderhoudsbudget. Voor de Oude Zeug zijn gesprekken gaande over mogelijke privatisering. Ook de vervanging van de (slechte) damwanden wordt daarin meegenomen.

Het beheer en (klein) onderhoud van de vier recreatiehavens (Kolhorn, Middenmeer, De Rijd, Haukeshaven) is ondergebracht bij derden. In de Haukeshaven worden in 2020 en 2021 de damwanden vervangen.

Gebouwen

In 2019 is in het Integraal Beheer Plan ook het onderdeel gemeentelijke gebouwen opgenomen. De binnenzwembaden maken hier geen onderdeel van uit, hierover bent u reeds geïnformeerd. In de lopende begroting en in de reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen zijn voldoende financiële middelen beschikbaar om het achterstallig onderhoud weg te werken. De EED maatregelen met een terugverdienperiode van 5 jaar of minder worden voor 2023 uitgevoerd vanwege het verplichte karakter verduurzaming gemeentelijke gebouwen.

Cat.	Vastgestelde beleidskaders	Vastgesteld kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie	Is sprake van achterstand onderhoud?	Zo ja, zijn er voldoende voorzieningen/reserves voor achterstallig onderhoud?
Riolering	Ja Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2022. Het nieuwe GRP is opgesteld met de Noordkop gemeenten en vastgesteld voor de periode 2018-2022	Ja, Riolering moet voldoen aan de doelen die in het GRP staan vermeld.	Het GRP is uitgewerkt op strategisch niveau. Voor meerjarenplanning is een operationeel Plan tot 2022 vastgesteld.	€ 4.000.000 voor vervanging riolen	€1.316.625	Nee, slechte riolen zijn en worden in de meerjarenplanning opgenomen.	Ja
Openbare verlichting	IBP/beheerplan OV	IBP/beheerplan OV	IBP/beheerplan OV	€ 181.868 voor vervanging van armaturen en € 69.250 voor masten	Structureel onderhoud € 79.444 en € 78.278 voor duurzame goederen	Nee	
Infrastructuur	IBP	IBP	IBP en MJOP 5 jaar	€ 4.000.000 voor vervanging wegen	Klein onderhoud aan verhardingen € 966.754	Ja, bebording en uitgesteld onderhoud van bepaalde wegen ivm toekomstige / lopende projecten	Ja, d.m.v. kredieten

Openbaar Groen	IBP	IBP	IBP	Nee	Structureel onderhoud € 2.634.452	Ja	Ja, d.m.v. budget, jaarlijks wordt 20% van de achterstand ingelopen.
Water	IBP	IBP	IBP	€ 600.000 Voor beschoeiing	Nee	Ja	Ja, d.m.v. kredieten voor beschoeiing, jaarlijks wordt 10% van de achterstand ingelopen.
Speelplaatsen en terreinmeubilair	IBP	IBP	IBP	€ 50.000 Voor vervanging	Structureel onderhoud € 65.000	Ja	Ja
Civiele Kunstwerken	IBP	IBP	IBP en een meerjarenraming 2012 t/m 2022	Krediet Voor vervanging en groot onderhoud van bruggen € 1.631.400	Structureel onderhoud € 411.989	Nee	
Begraafplaatsen	IBP	IBP	IBP	Nee	Structureel onderhoud € 131.899	Nee	
Gemeentelijke gebouwen	IBP/accommodatiebeleid	IBP	IBP	Nee	€ 150.000,- incidenteel € 400.000,- structureel	Ja	Ja / IBP

Paragraaf 6. Verbonden partijen

Definitie verbonden partij

Een verbonden partij is een rechtspersoon waar de gemeente een bestuurlijk en financieel belang in heeft.

Met bestuurlijk belang bedoelen we dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een rechtspersoon of stemrecht heeft. De burgemeester, een wethouder, raadslid of ambtenaar vervult dan namens de gemeente één of meer van de volgende functies bij die rechtspersoon:

- lid van het Algemeen Bestuur;
- lid van het Dagelijks Bestuur;
- voorzitter;
- secretaris;
- penningmeester.

De gemeente heeft een financieel belang als de middelen die ze ter beschikking stelt, verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Als een gemeentelijke taak wordt uitgevoerd door een verbonden partij, dan blijft de gemeente uiteindelijk wel verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Beleidskaders

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening (op basis van artikel 212 Gemeentewet) worden heersmatige aspecten in de paragrafen van de begroting behandeld. Een onderdeel hiervan is de paragraaf Verbonden partijen. De huidige financiële verordening bevat geen bepalingen over de verbonden partijen.

Het bestuurlijke en financiële risico van verbonden partijen

De risico's, die kleven aan een verbonden partij, zijn onder te verdelen in bestuurlijke en financiële risico's. Het bestuurlijke risico bestaat uit het verder op afstand staan van de gemeente door de overdracht van de taken aan de verbonden partij en de 'dubbele petten rol' van de gemeentelijke vertegenwoordiger in het bestuur van een verbonden partij. Door het op afstand staan van de gemeente zijn de informatievoorziening en de beïnvloedingsmogelijkheden voor het gemeentebestuur minder vanzelfsprekend dan bij de eigen gemeentelijke organisatie. De gemeente moet dus meer moeite doen om zijn rol als klant/opdrachtgever waar te maken. Tegelijkertijd is zij als bestuurder/eigenaar wel medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de verbonden partij.

Een gemeenschappelijke regeling, waarbij de gemeente alleen in het Algemeen Bestuur is vertegenwoordigd en niet in het Dagelijks Bestuur, zet de gemeenschappelijke regeling dus meer op afstand. De directe bestuurlijke invloed vermindert. De maximale participatie in het bestuur van zo'n verbonden partij maakt die afstand kleiner. Die bestuurlijke bemoeienis heeft echter ook een keerzijde, namelijk als de belangen van de verbonden partij niet overeenkomen met de belangen van de gemeente. Het bestuurslid wordt geacht zowel de belangen van de verbonden partij als de belangen van de gemeente die hij vertegenwoordigt te behartigen (de dubbele pet). Dat kan de bestuurder in een moeilijke situatie brengen. Integriteit en transparantie binnen de bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden zijn dan ook van groot belang. De gemeente stelt financiële middelen ter beschikking aan verbonden partijen om de overeengekomen maatschappelijke taken voor de deelnemers uit te voeren. Als die taak niet naar behoren wordt uitgevoerd, dan heeft de gemeente (een deel van) haar middelen ondoelmatig uitgegeven. Als het gaat om gemeenschappelijke regelingen staat de gemeente bovendien samen met de andere deelnemers garant voor eventuele tekorten.

Bij vennootschappen draagt de gemeente het risico over het geïnvesteerde kapitaal en het mislopen van eventuele dividendopbrengsten. Een deelneming, die ophoudt te bestaan, resulteert in een eenmalige afboeking van de restant boekwaarde van die deelneming ten laste van de algemene reserve. Omdat de gemeente haar deelnemingen op grond van het BBV moet waarderen tegen verkrijgingsprijs, is de boekwaarde van bijvoorbeeld de aandelen veel lager dan de actuele waarde. Het echte risico zit hem dan ook niet zo zeer in de eenmalige afwaardering van de boekwaarde, maar veel meer in het mislopen van de dividendopbrengsten. Zeker als met deze dividendopbrengsten structureel rekening wordt gehouden in de exploitatie van de begroting. Een structureel lagere of zelfs wegvallende dividendopbrengst leidt dan tot een structureel tekort in de begroting.

Stuur- en beheerinstrumentarium

In 2013 heeft de Raad de nota Verbonden Partijen vastgesteld, waarin de kaders over de wijze waarop we als bestuur grip houden op onze verbonden partijen worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn een noodzakelijk onderdeel van het stuur- en beheerinstrumentarium van de gemeente. In deze nota is onder meer aan de orde:

- het besliskader;
- de rolverdeling raad/college;
- beheer en toezicht;
- risicos'en risicomanagement.

Financiële bijdrage aan de verbonden partijen

Op de volgende pagina's is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële bijdragen aan de verschillende verbonden partijen. In totaal verstrekken wij ruim 11,8 miljoen euro aan verbonden partijen. Hiervan gaat het overgrote deel naar het Werkvoorzieningsschap Noorderkwartier N.V. (gesubsidieerde arbeid), de Veiligheidsregio en de GGD. De specifieke doelstellingen en activiteiten worden toegelicht bij de programma's in de begroting.

Naam	Bijdrage 2021	Programma
GR Gesubsidieerde Arbeid	€ 3.724.000	Vitaliteit
GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€ 3.606.950	Leefbaarheid
GR GGD Hollands Noorden	€ 2.533.000	Vitaliteit
GR OD NHN	€ 1.757.220	Leefbaarheid
GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	€ 222.312	Dienstverlening
Totaal	€ 11.843.482	

Publiekrechtelijke deelnemingen

1.	Verbonden Partij	GR Gesubsidieerd Arbeid gevestigd te Schagen
	Bestuurlijk belang	Deelnemers zijn de gemeenten Hollands Kroon, Den Helder en Schagen. Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein.
	Financieel belang	Op basis van de door het AB vastgestelde begroting 2021 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van € 3.724.000. Deze is gebaseerd op het verwachte rijksvergoeding Wet Sociale Werkvoorziening Werkzoekenden (WSW) en gemeentelijke bijdrage. Het verwachte begrotingssaldo 2021 bedraagt € 0. De verwachte omvang van het eigen vermogen, zowel aan het begin als aan het einde van het jaar, is € 50.000 en de gemeenschappelijke regeling heeft een vreemd vermogen van € 1.040.000 (verwachting zowel begin als einde van het jaar).
	Doelstellingen	De GR is aangewezen als bestuurlijk opdrachtgever c.q. aandeelhouder voor uitvoeringsorganisatie van de WSW en de regeling beschut werken, Noorderkwartier N.V.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Doelstelling voor 2021 is dat er 459,07 standaard eenheden (fte x arbeidshandicap) worden gerealiseerd. Ook Begeleid Werken maakt daarvan deel uit. Het programma kenmerkt zich door de volgende speerpunten: - realisatie van banen van de doelgroep Wsw; - waaronder ook realisatie van banen via de regeling Begeleid Werken; - mogelijk maken van banen voor mensen in de regeling Beschut Werken; - realiseren van uitstroom naar activiteiten en banen bij reguliere werkgevers
	Risico's	Herverdeling van de algemene uitkering, hierdoor kan er minder geld worden ontvangen voor de Wsw Als gevolg van COVID-19 zijn de inkomsten uit detacheringen onder druk komen te staan in 2020. Daarmee is gezegd de Netto Toegevoegde Waarde sterk verminderd. Hiervoor is voor 2020 gedeeltelijke compensatie vanuit het Rijk toegezegd. Hoe en in welke mate dit gaat doorwerken in 2021 is nog niet bekend.

2.	Verbonden Partij	GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord gevestigd te Alkmaar
	Bestuurlijk belang	In deze GR nemen 17 gemeenten in Noord-Holland Noord deel. Hollands Kroon is door de burgemeester vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur
	Financieel belang	Op basis van de door het AB vastgestelde begroting 2021 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van € 3.606.950. Het begrotingssaldo 2021 is nihil. De verwachte omvang van het eigen vermogen begin van het jaar 2021 is € 4.714.000 en aan het eind € 4.577.000. Het verwachte vreemd vermogen begin 2021 is € 59.252.000 en aan het eind € 53.502.000.
	Doelstellingen	Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De veiligheidsregio Noord- Holland Noord staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten. Dit doen de Veiligheidsregio door het bieden van adequate hulp en intensief samen te werken met andere partijen die betrokken zijn bij veiligheid en hulpverlening. Burgers en bedrijven worden gestimuleerd tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten. Dit wordt gedaan door het bieden van adequate hulp en intensief samenwerken met andere partijen die betrokken zijn bij veiligheid en hulpverlening. Inwoners en bedrijven worden gestimuleerd tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Belangrijke thema's zijn Zorg en Veiligheid, Veilig Leven, Brandweer 360, omgevingswet en oriëntatie op nieuwe crisistypen (cyber, klimaat, extreem geweld).
	Risico's	Geen relevante risico's

3.	Verbonden Partij	GR GGD Hollands Noorden gevestigd te Alkmaar																		
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 17 gemeenten in Noord-Holland. Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein.																		
	Financieel belang	Op basis van de door het AB op 1 juli 2020 vast te stellen begroting 2021 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van: <table><tr><td></td><td>Bedrag</td></tr><tr><td>Algemeen:</td><td>€ 933.000</td></tr><tr><td>JGZ 0-18 jarigen:</td><td>€ 674.000</td></tr><tr><td>OGGZ:</td><td>€ 71.000</td></tr><tr><td>Huisvesting:</td><td>€ 138.000</td></tr><tr><td>Rijksvaccinatieprogramma</td><td>€ 92.000</td></tr><tr><td>Veilig Thuis:</td><td>€ 595.000</td></tr><tr><td>WVGGZ:</td><td>€ 30.000</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>€ 2.533.000</td></tr></table> De begroting 2021 sluit met een positief saldo van € 180.000. De begroting van Veilig Thuis wordt nog separaat ter besluitvorming aan gemeenten voorgelegd, omdat het hierbij gaat om een dienstverleningsovereenkomst. De verwachte omvang begin 2021 van het eigen vermogen is € 501.000 (positief) en ook eind 2021 € 501.000 (positief). Het verwachte vreemd vermogen is begin 2021 € 15.447.000 en aan het eind van 2021 nog steeds € 15.447.000		Bedrag	Algemeen:	€ 933.000	JGZ 0-18 jarigen:	€ 674.000	OGGZ:	€ 71.000	Huisvesting:	€ 138.000	Rijksvaccinatieprogramma	€ 92.000	Veilig Thuis:	€ 595.000	WVGGZ:	€ 30.000	Totaal	€ 2.533.000
	Bedrag																			
Algemeen:	€ 933.000																			
JGZ 0-18 jarigen:	€ 674.000																			
OGGZ:	€ 71.000																			
Huisvesting:	€ 138.000																			
Rijksvaccinatieprogramma	€ 92.000																			
Veilig Thuis:	€ 595.000																			
WVGGZ:	€ 30.000																			
Totaal	€ 2.533.000																			
	Doelstelling	Doel van de samenwerking is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. De GGD bevordert individueel en collectief gezond gedrag en is samen met andere spelers in de gezondheidszorg een partner in het preventief beleid van de gemeenten. Taken: • ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid																		

		• uitvoeren van taken die wettelijk aan de GGD zijn opgedragen zoals infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, publieksvoorlichting en gezondheidsbevordering; • uitvoeren van overige taken die door een of meer gemeenten aan de GGD zijn opgedragen zoals openbaar geestelijke gezondheidszorg, opvoedingsondersteuning en dergelijke; • uitvoeren van Veilig Thuis; • uitvoering van jeugdgezondheidszorg van 9 maanden tot 19 jaar.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Bij het uitwerken van de begroting 2021 neemt de GGD de volgende maatregelen: • Rapportages worden meer ingericht op het behalen van (beoogde) resultaten en maatschappelijk effecten en er volgt een overzicht van alle plustaken per gemeente als bijlage. • Vanaf 2021 wordt de programma-indeling losgelaten voor een indeling naar focuslijnen. Dat zijn gezond opgroeien, gezond ouder worden, meedoen naar vermogen en gezonde leefomgeving. Met deze aanpassing kiest de GGD voor een integrale werkwijze om wendbaar te zijn. Daarbij blijft voor de P&C-documenten (begroting en jaarstukken) de wet- en regelgeving van toepassing. De taken en diensten van de GGD blijven onveranderd. • De GGD zet in de uitvoering van de dienstverlening in op flexibele en digitale dienstverlening, waarbij inwoners zelf meer regie voeren en waarbij onze inzet aansluit op de lokale situatie in het sociaal domein, onderwijs en de zorg.
	Risico's	De GGD verricht heel veel COVID gerelateerde taken. De kosten hiervan worden direct vergoed vanuit het rijk echter de definitieve uitgangspunten voor deze vergoeding zijn nog niet vastgesteld. Daardoor lopen de gemeenten het risico van ontoereikende compensatie.

4.	Verbonden Partij	GR Omgevingsdienst Noord- Holland Noord gevestigd te Hoorn
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 18 partijen (17 gemeenten en de provincie Noord-Holland). Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Financiën.
	Financieel belang	In de begroting 2021 is een bijdrage voorzien van € 1.757.220. Het verwachte resultaat over 2021 bedraagt € 0 (voor bestemming). Verwachte omvang van het eigen vermogen, begin van het jaar 2021 is € 811.894. Op het eind van het jaar is dit ook € 811.894. Voor het vreemd vermogen is dat begin en eind 2021 € 4.950.000.
	Doelstelling	Uitvoering te geven aan het milieubeleid en de milieutaken van de deelnemende gemeenten en de provincie. Verder om milieusamenwerking tussen de deelnemende gemeenten, provincie en ketenpartners te bevorderen. Tenslotte de uitvoering en coördinatie van regionale projecten.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Inzet is het uitvoeren van de taken met dezelfde kwaliteit met minder inzet. In 2021 wordt invulling gegeven aan het begin van de pilot outputfinanciering. Het behalen van enkele mijlpalen uit het masterplan ICT en het uitvoeren van de regionale VTH-strategie 2021 – 2023. Ten opzichte van het bedrijfsplan zal de komende jaren echter een aantal belangrijke nieuwe thema's hun intrede doen zoals benoemd in de kaderbrief 2021: ▪ Implementatie van de Omgevingswet en de start met een gezamenlijke experimentele werkwijze; ▪ Verduurzaming; ▪ Masterplan ICT
	Risico's	Geen noemenswaardige risico's

5.	Verbonden Partij	GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar gevestigd te Alkmaar
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 10 gemeenten in Noord-Holland. Hollands Kroon is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester.

Financieel belang	De bijdrage 2021 is geraamd op € 222.312. Het verwachte resultaat 2021 bedraagt € 70.295 negatief (voor bestemming). Raming omvang van het eigen vermogen met ingang van 2021 bedraagt € 359.368 naar verwachting bedraagt dit eind 2021 € 289.072. Het vreemd vermogen is met ingang van 2021 € 888.599 en de verwachting is dat het eind 2021 € 888.599 is.
Doelstelling	Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995: toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overdragen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven (collectie) en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze kan raadplegen.
Beleidsvoornemens, veranderingen	Naast bovenvermelde centrale (wettelijke) doelstelling worden in het beleidsplan 2019-2022 de missie, visie en doelstellingen voor de komende vier jaar beschreven. De strategische doelstelling is: het Regionaal Archief voorziet in en anticipeert op de actuele en toekomstige informatiebehoeften van de partners, de gebruikers en het publiek.
Risico's	Wegvallen inkomsten van derden voor het depotgebruik (in totaal over de jaren 2020-2023 wegvallende inkomsten van € 150.000,-. In de begroting 2021 wordt voor dit onderdeel een weerstandvermogen opgenomen van € 20.500,-. Risico's bij ontwikkeling e-depot voorziening (voor dit onderdeel wordt een weerstandvermogen opgenomen van € 25.000,-)

Bank Nederlandse Gemeenten

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. De gemeente Hollands Kroon heeft een financieel belang bestaande uit een aandelenpakket en bestuurlijk belang via stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Hollands Kroon wordt in aandeelhoudersvergaderingen vertegenwoordigd door de wethouder Economische Zaken. Het eigen vermogen per 31-12-2019 is € 4.991 miljoen, het vreemd vermogen per 31-12-2019 € 144.802 miljoen. Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten vindt de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2020. De lage langlopende rente zal een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat. (Bron: <https://www.bngbank.nl/over-bng-bank/corporate-governance/aandeelhouders/dividendbeleid/besluit-begroting-en-verantwoording>)

Netwerkbedrijf Alliander NV

De gemeente Hollands Kroon heeft aandelen in het netwerkbedrijf Alliander nv. Hollands Kroon wordt in de aandeelhoudersvergaderingen vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte. Het eigen vermogen conform jaarrekening 2019 is € 4.224 miljoen en het vreemd vermogen is € 4.567 miljoen. (Bron: <https://2019.jaarverslag.alliander.com/verslagen/jaarverslag-2019/jaarrekening22/geconsolidejaarrekening20/geconsolideerdebalans18>)

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Deze vennootschap heeft als doel het behouden en stimuleren van de groei van het bedrijfsleven in de noordelijke regio van Noord-Holland en het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven in deze regio. De gemeente Hollands Kroon heeft als aandeelhouder zeggenschap via stemrecht op de aandelen en wordt vertegenwoordigd door de wethouder Economische Zaken.

NV Huisvuilcentrale Noord-Holland

Hollands Kroon is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland en staat garant voor de betaling van rente en aflossing van de leningen. De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks een garantstellingsvergoeding. De Huisvuilcentrale beoogt het voeren van milieuverantwoord afvalbeheer voor aandeelhoudende gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden in Noord-Holland Noord en Flevoland. De gemeente Hollands Kroon wordt in de aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte. Het eigen vermogen conform jaarrekening 2019 is € 126 miljoen. Het vreemd vermogen bedraagt € 800 miljoen.

Overige partijen

Vereniging van Waddenzee gemeenten

De vereniging bestaat uit de (12) aan de Waddenzee kust gelegen gemeenten in de provincies Groningen, Fryslân en Noord-Holland. De vereniging heeft de volgende doelen en taken:

- komen tot een samenhangend gemeentelijk beleid voor het Waddenzeegebied;
- coördinatie gemeentelijk Waddenzeebeleid;
- adviseren gemeenten over regelgeving, bestuur en beheer Waddenzeegebied;
- namens gemeenten vertegenwoordiging in diverse bestuurlijke en ambtelijke overleggen;
- onderhouden contacten met belanghebbende instanties;
- uitvoeren gezamenlijke projecten.

Het aandeel van de gemeenten in de kosten is gebaseerd op het aantal hectares buitenwater en het aantal inwoners per gemeente. De Vereniging heeft een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Elke gemeente heeft 2 leden in het Algemeen Bestuur, 1 lid namens het college en 1 lid namens de raad. Hollands Kroon is momenteel ook met een wethouder in het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd. De contributiebijdrage aan de vereniging (2020) € 27.187. Het eigen vermogen conform jaarverslag per 31 december 2019 was het eigen vermogen € 52.970.

Coöperatie parkmanagement Wieringermeer (CPW) U.A.

Op het Bedrijventerrein Robbenplaat is parkmanagement van toepassing. Parkmanagement is het middel om het beheer en de exploitatie doelmatig, flexibel en efficiënt uit te voeren in een organisatiestructuur waarin bedrijven met elkaar en met de gemeente samenwerken. In het CPW-bestuur zitten twee afgevaardigden van het bedrijfsleven (gevestigd op Robbenplaat) en namens de gemeente de wethouder Economische Zaken. Leden van de CPW zijn eigenaren en huurders van gevestigde bedrijven op Robbenplaat. CPW heeft een overeenkomst afgesloten met Parkmanagement Hoorn, om parkmanagement taken te regelen. De gemeente betaalt de coöperatie jaarlijks een door de gemeente vast te stellen bedrag, dat is gerelateerd aan het beheer en onderhoud voor openbare voorzieningen. Het kwaliteitsniveau van de openbare voorzieningen wordt daarmee een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.

Stichting Regionaal Openbaar Basisonderwijs Surplus

Stichting Surplus is verantwoordelijk voor het openbaar primair onderwijs en openbaar speciaal basisonderwijs in de gemeenten Hollands Kroon en Schagen. De stichting bestuurt 25 scholen met ongeveer 3700 leerlingen en 400 personeelsleden. Surplus is op 1 januari 2004 van start gegaan. Doel van de oprichting van de stichting was het komen tot bestuurlijke schaalvergroting op het gebied van bestuur, management en ondersteuning en het creëren van meerwaarde voor de scholen en het onderwijs door het delen van kennis en ervaring. Hoewel er geen sprake is van directe bestuurlijke en financiële participatie is deze stichting wel opgenomen in de lijst van verbonden partijen, omdat de gemeente bij het onverhoopt uiteenvallen of faillissement van de stichting de wettelijk vastgelegde plicht heeft te zorgen voor algemeen toegankelijk onderwijs, wat het risico van financiële verplichtingen in zich heeft. Met andere woorden, het openbaar onderwijs blijft een publieke verantwoordelijkheid van de gemeente.

Paragraaf 7. Bedrijfsvoering

‘Iedereen is te spreken’

Sinds halverwege 2019 werken we als organisatie aan het programma Focus2023. Hierin staat externe gerichtheid en dienstverlening centraal. Dit betekent voor de hele organisatie een dienstverlenende en ondernemende instelling, waarbij we altijd kijken hoe het slimmer en efficiënter kan. Wij kijken niet alleen naar onszelf maar proberen met partners en andere gemeenten en organisaties de samenwerking te vinden. In deze paragraaf gaan wij in op onze vijf voornemens voor 2021. Hierin zit overlap met het programma Dienstverlening uit deze programmabegroting.

1. Excellente dienstverlening

Excellente dienstverlening betekent nog meer aansluiten bij de behoefte van inwoners, bedrijven en instellingen. De groei van de 24-uurs economie raakt ook ons als gemeente: er wordt steeds meer van ons verwacht. Wij richten onze dienstverlening hierop in. We organiseren de toegankelijkheid van de gemeente op innovatieve en persoonlijke wijze, zowel digitaal als fysiek.

Digitale en fysiek toegankelijkheid vergroten.

We optimaliseren onze nieuwe vormen van dienstverlening. Afgelopen jaar introduceerden we onze eerste digitale medewerker ‘Sophie’. Zij is 24/7 in staat om vragen van inwoners te beantwoorden. In 2021 zetten we in op de doorontwikkeling van deze chatbot/avatar, zodat inwoners steeds sneller antwoord hebben op vragen. Door Covid-19 is het gebruik van de HK-mobiel helaas stil komen te liggen. In 2021 zetten we in op een ander gebruik van de HK-mobiel zodat we toch de fysieke toegankelijkheid van de organisatie kunnen vergroten.

Klant Informatie Systeem (KIS)

In 2020 zijn we gestart met de inrichting het Klant Informatie Systeem. We hebben gekozen voor een gefaseerde aanpak. Dat wil zeggen dat we steeds nieuwe processen en toepassingen toevoegen. In 2021 gaan we dit systeem verder inrichten en ontwikkelen. Het resultaat is dat aanvragers via hollandskroon.nl hun klantgegevens, lopende aanvragen, statusinformatie, documenten en gemaakte afspraken inzien.

Participatie

Naast excellente dienstverlening zijn er vele manieren om inwoners nog meer te betrekken bij onze werkzaamheden. Dit willen we dan ook faciliteren: we willen inwoners meer betrekken bij besluitvorming. Dit doen we onder andere door gebruik te maken van de website denkmee.hollandskroon.nl en door dit platform onder de aandacht te brengen. Daarnaast stellen we een participatieverordening op. Ten slotte gaan we in 2021 aan de slag om kernbeheer door te ontwikkelen. Bij alles wat we doen moet het belang van de inwoners voorop staan.

2. Samenwerking in de regio

Regionale samenwerking is nu belangrijker dan ooit. Daar zetten we in 2021 verder op in. Dit kan in vele vormen. We kijken als organisatie continu naar welke activiteiten we kunnen ontwikkelen om bij te dragen aan het versterken van regionale samenwerking.

Leren doen we samen

Een van die ontwikkelingen is het realiseren van een online leerplatform voor en door gemeenten. We bundelen onze krachten en bieden op het online platform trainingen aan om de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening te vergroten. Naast een kwaliteitsimpuls kunnen we ook, doordat het een groter volume betreft, zorgen dat trainingen goedkoper ingekocht kunnen worden. Daarnaast willen we inzetten op het meer gebruik maken van expertise bij andere gemeente en hierin kennis en kunde uitwisselen.

3. Resultaten zichtbaar voor inwoners, raad, college en organisatie

We maken gebruik van een galerij met dashboards voor raadsleden waar op programmaniveau 24/7 informatie wordt verschaft. Hierdoor ontwikkelen we ons steeds meer naar een datagedreven organisatie. Daarnaast wordt data ook op andere manieren ingezet: data uit de resultaatgerichte afspraken tussen teams en directie wordt gebruikt als directe input voor de verschillende producten van de beleidscyclus. Hierdoor zijn de resultaten van de organisatie sneller en transparanter zichtbaar voor raad en inwoner.

4. Topwerkgeverschap

Een topwerkgever behoudt zijn talenten en trekt topmedewerkers aan. Wij zijn hard bezig om topwerkgever te worden. Onze manier van werken, onze organisatiestructuur, onze cultuur en de manier waarop we met elkaar samenwerken draagt hieraan bij.

Hoe en waar we werken is voor vele organisaties drastisch veranderd door COVID-19. Dit geldt in mindere mate voor Hollands Kroon. Ook in 2021 is het uitgangspunt om zoveel mogelijk thuis te werken en digitaal contact te hebben. Om elkaar te ontmoeten kunnen medewerkers nog wel terecht in het Kroondomein. Om dit op gepaste afstand te kunnen doen continueren we het gebruik van de “Reserveer je werkplek”-app.

Medewerkers worden, ook in 2021, gestimuleerd om zowel fysiek als mentaal vitaal te blijven. Om hier zicht op te houden gaan we het werkgeluk van medewerkers eens per kwartaal meten. Daarnaast blijven we deelnemen aan het tweejaarlijkse landelijke werkplezieronderzoek zodat we ons werkplezier kunnen vergelijken met de benchmark. Bij de Hollands Kroon Academie zetten we in op trainingen die bijdragen aan het vitaal blijven van medewerkers. Daarnaast is het trainingsaanbod gericht op de toekomstige ontwikkeling van de organisatie, de doelstellingen van Focus2023 en vakinhoud.

Formatie

Onze medewerkers hebben als gevolg van ons zelfsturende concept een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Dit betekent dat de steeds groter wordende hoeveelheid werk (door extra werkzaamheden die op ons afgekomen zijn) boven op de normale workload is gekomen. Gevolg hiervan is dat het werkdruk de afgelopen jaren is toegenomen en dat de rek er inmiddels uit is. Deze toegenomen werkdruk zien we op het moment niet terug in het ziekteverzuim. Wel betekent dit dat de verwachting is dat de formatie op bepaalde vlakken de komende jaren zal stijgen maar op andere vlakken als gevolg van digitalisering en robotisering zal dalen. Helaas zal dit eerder achtereenvolgens plaats vinden als dat het elkaar zal opheffen.

Verzuim

Het ziekteverzuim van de afgelopen jaren is vrij stabiel gebleken. Het schommelt tussen de 5 en de 6,5. Lang en extra lang verzuim is hiervan de oorzaak. De verwachting is dat dit naar de toekomst toe zal aanhouden omdat we helaas geen invloed kunnen uitoefenen op fysieke en fysiologische factoren, wat verreweg de grootste aanleiding voor (extra) lang verzuim is. Het korte en middellange verzuim is zeer laag. Corona en dan met name de eenzaamheid en het gebrek aan contact met collega's kan wel een toename aan psychische klachten veroorzaken afhankelijk van hoe lang deze situatie voortduurt. Dit wordt gemonitord.

Maatschappelijk ondernemen

Maatschappelijk ondernemen vinden we belangrijk. Wij geven hier als volgt vorm aan:

- Starters op de arbeidsmarkt bieden we een kans via een werkervaringsplaats.

- Bij onze inkopen passen we in de aanbestedingen zo veel mogelijk de criteria van “social return” toe. Hiermee overbruggen en verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt voor instromers in kansarme posities. Deze afstand kan ontstaan zijn door lichamelijke of geestelijke beperkingen, gebrek aan scholing, door (langdurige) ziekte en door taalproblemen.
- Studenten bieden we de mogelijkheid kennis te maken met de diverse werkvelden, met interessante onderwerpen voor praktijkopdrachten of scripties. MBO, HBO en Universiteit studenten weten Hollands Kroon te vinden als het gaat om stageplaatsen of afstudeeropdrachten.
- We continueren de samenwerking met het ROC, om onderwijs en bedrijfsleven dichterbij elkaar te brengen en MBO studenten op te leiden voor de publieke sector.
- De inzet van trainees op diverse werkvelden en projecten wordt gecontinueerd. In 2021 werven we 6 trainees voor Hollands Kroon.
- We organiseren een jongerenweek. In deze week zijn er diverse workshops op alle basisscholen en het RSG Wiringerlant. Dit gaat onder andere over werken bij de gemeente, participatie en politiek.
- We continueren de inzet van mensen met een beperking omdat het belangrijk is om ook daar als organisatie een bijdrage te leveren.

5. Efficiency winst op bedrijfsvoering

Als organisatie blijven we continu op zoek naar het verbeteren van ons werk. We stimuleren het efficiënt werken in de organisatie door medewerkers op te leiden tot LEAN-specialisten. Waar processen efficiënter kunnen, doen we dat en waar we nieuwe technologieën kunnen inzetten helpt dat ons om slimmer te worden. Nieuwe technologieën zoals robotisering en verregaande automatisering proberen we in pilots uit om zo onze effectiviteit te vergroten.

Om de digitale werkomgeving zo goed mogelijk in te richten, applicaties nog beter op elkaar aan te laten sluiten en de digitale omgeving zo veilig mogelijk te krijgen, is programma SIMPEL (Samenwerking ICT Met Partners En Leveranciers) opgezet. Dit wordt in 2021 verder uitgevoerd. In 2021 worden medewerkers door nieuwe *devices* gefaciliteerd om veilig en goed plaats- en tijd en onafhankelijk te blijven werken.

The background features two large, overlapping abstract shapes. On the left, there is a bright orange shape that curves from the top left towards the bottom center. On the right, there is a lime green shape that curves from the bottom center towards the bottom right. The rest of the background is white.

Financiële begroting

Meerjarenbeeld 2021 – 2024

Onderstaande tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel wensen en noodzakelijkheden.

Lasten	2021	2022	2023	2024
Bedrijvigheid	2.729.051	2.723.048	2.700.673	2.700.673
Dienstverlening	21.162.387	21.011.597	20.701.541	20.687.153
Leefbaarheid	28.656.147	29.141.671	29.346.395	29.346.395
Vitaliteit	48.560.933	48.023.580	48.906.954	47.973.481
Subtotaal programma's	101.108.518	100.899.897	101.655.564	100.707.702
Mutaties reserves	5.800.938	2.823.604	2.850.271	2.850.271
Totaal na bestemming	106.909.456	103.723.501	104.505.835	103.557.973

Baten	2021	2022	2023	2024
Bedrijvigheid	1.316.257	1.320.154	1.324.052	1.324.052
Dienstverlening	81.460.147	82.608.849	81.782.829	81.521.630
Leefbaarheid	12.434.726	12.464.726	12.494.726	12.494.726
Vitaliteit	9.392.895	9.262.895	9.262.895	9.262.895
Subtotaal programma's	104.604.025	105.656.624	104.864.502	104.603.303
Mutaties reserves	4.368.989	1.980.755	2.917.782	1.974.225
Totaal na bestemming	108.973.014	107.637.379	107.782.284	106.577.528

Saldo	2021	2022	2023	2024
Bedrijvigheid	-1.412.794	-1.402.894	-1.376.621	-1.376.621
Dienstverlening	60.297.760	61.597.252	61.081.288	60.834.477
Leefbaarheid	-16.221.421	-16.676.945	-16.851.669	-16.851.669
Vitaliteit	-39.168.038	-38.760.685	-39.644.059	-38.710.586
Subtotaal programma's	3.495.507	4.756.727	3.208.938	3.895.601
Mutaties reserves	-1.431.949	-842.849	67.511	-876.046
Resultaat na bestemming	2.063.558	3.913.878	3.276.449	3.019.555

Resultaat voor en na bestemming

Onderstaande tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel wensen en noodzakelijkheden.

Saldo	2021	2022	2023	2024
Lasten alle programma's	101.108.518	100.899.897	101.655.564	100.707.702
Baten alle programma's	104.604.025	105.656.624	104.864.502	104.603.303
Saldo voor bestemming	3.495.507	4.756.727	3.208.938	3.895.601
Toevoegingen aan reserves	5.800.938	2.823.604	2.850.271	2.850.271
Onttrekkingen aan reserves	4.368.989	1.980.755	2.917.782	1.974.225
Resultaat na bestemming	2.063.558	3.913.878	3.276.449	3.019.555

In de onderstaande tabel is het meerjarenbeeld inzichtelijk voor en na resultaat bestemming. Deze tabel is opgesteld conform de BBV eisen.

Deze tabel is exclusief de mutaties genoemd in het voorstel noodzakelijkheden en wensen.

	2021			2022			2023			2024		
Bedragen * € 1.000	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Bedrijvigheid	2.729	1.316	-1.413	2.723	1.320	-1.403	2.701	1.324	-1.377	2.701	1.324	-1.377
Dienstverlening	21.162	81.460	60.298	21.012	82.609	61.597	20.702	81.783	61.081	20.687	81.522	60.834
Algemene dekkingsmiddelen		69.807	69.807		70.916	70.916		70.459	70.459		70.204	70.204
Onvoorzien	1.236	19	-1.218	747	19	-729	404	19	-385	406	19	-387
Overhead	17.326	325	-17.001	17.647	325	-17.322	17.690	325	-17.364	17.661	325	-17.336
Overig	2.600	11.309	8.710	2.617	11.348	8.731	2.608	10.979	8.372	2.620	10.973	8.353
Leefbaarheid	28.656	12.435	-16.221	29.142	12.465	-16.677	29.346	12.495	-16.852	29.346	12.495	-16.852
Vitaliteit	48.561	9.393	-39.168	48.024	9.263	-38.761	48.907	9.263	39.644	47.973	9.263	-38.711
Eindtotaal	101.109	104.604	3.496	100.900	105.657	4.757	101.656	104.865	3.209	100.708	104.603	3.896
Mutatie reserve Bedrijvigheid	393	504	111	393	504	111	393	504	111	393	504	111
Mutatie reserve Dienstverlening	4.014	177	-3.837	970	139	-831	970	1.076	106	970	133	-837
Mutatie reserve Leefbaarheid	1.394	1.338	-57	1.461	1.338	-123	1.488	1.338	-150	1.488	1.338	-150
Mutatie reserve Vitaliteit	0	2.350	2.350	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal	5.801	4.369	-1.432	2.824	1.981	-843	2.850	2.918	68	2.850	1.974	-876
Resultaat na bestemming	106.909	108.973	2.064	103.724	107.637	3.914	104.506	107.782	3.276	103.558	106.578	3.020

Investeringsstaat 2021 – 2024

In onderstaande tabel wordt het nieuwe investeringsplan exclusief noodzakelijkheden en wensen getoond.

De kolom 2020 bevat de lopende investeringen. Dit betreft investeringen waarvoor reeds een besluit is genomen om tot uitgaven over te gaan.

	2020	2021	2022	2023	2024
Bedrijvigheid					
Damwanden Haukeshaven	1.200.000				
Haven Den Oever	2.865.462				
subtotaal Bedrijvigheid	4.065.462	0	0	0	0
Dienstverlening					
Mobiele telefonie		200.000		200.000	
Automatisering	223.597	283.600	150.000	150.000	150.000
Voertuigen	106.028	50.000	50.000	50.000	50.000
Machinepark openbare ruimte	342.531	50.000	50.000	50.000	50.000
MFA3	180.000				
Buitenwerf Wieringerwerf	3.696.840				
subtotaal Dienstverlening	4.548.997	583.600	250.000	450.000	250.000

Leefbaarheid					
Bruggen (projecten in uitvoering)	2.453.500				
Bruggen (verzamelkrediet)	4.149.154	1.631.400	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Herinrichting wegen (projecten in uitvoering)	6.497.232				
Herinrichting wegen (verzamelkrediet)	6.176.650	4.000.000	3.500.000	4.000.000	3.500.000
Bebording	200.000	200.000			
Bermverhardingen	377.585	250.000			
Verlichting	576.076	251.118	251.118	251.118	251.118
Riolering (projecten in uitvoering)	6.896.493				
Riolering (verzamelkrediet)	9.407.302	4.000.000	3.500.000	4.000.000	3.500.000
Speeltoestellen	55.854	50.000	50.000	50.000	50.000
Columbarium Niedorp	135.000				
Beschoeiing	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
subtotaal Leefbaarheid	37.524.846	10.982.518	9.501.118	10.501.118	9.501.118
Vitaliteit					
Scholen	16.063.455				
subtotaal Vitaliteit	16.063.455	0	0	0	0
Totaal Investerings	62.202.760	11.566.118	9.751.118	10.951.118	9.751.118

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele lasten	2021	2022	2023	2024
Programma Bedrijvigheid	100.000	0	0	0
Toerisme, Openingsfeest Waddenpoort	100.000			
Programma Dienstverlening	3.044.000	0	0	0
Reserves, storting Algemene reserve & reserve Sociaal Domein	3.044.000			
Programma Leefbaarheid	0	0	0	0
Programma Vitaliteit	0	0	933.473	0
Accommodaties, afboeken boekwaarde Don Bosco, Baken en de Triangel			933.473	

Incidentele baten	2021	2022	2023	2024
Programma Bedrijvigheid	0	0	0	0
Programma Dienstverlening	1.742.299	2.232.185	2.840.796	1.652.429
meerjarig effect mei circulaire	1.742.299	2.232.185	1.907.323	1.652.429
Reserve, afboeken boekwaarde Don Bosco, Baken en de Triangel			933.473	
Programma Leefbaarheid	0	0	0	0
Programma Vitaliteit	2.350.000	0	0	0
Reserves, onttrekking sociaal domein	2.350.000			

Taakvelden

Bedragen * € 1.000	2021			2022			2023			2024		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Bedrijvigheid	3.122	-1.820	1.302	3.116	-1.824	1.292	3.094	-1.828	1.266	3.094	-1.828	1.266
0.40 Ondersteuning Organisatie	959		959	959		959	959		959	959		959
2.30 Recreative Havens	46	-39	6	46	-39	6	34	-39	-5	34	-39	-5
2.40 Econom. Havens & Waterwegen	339	-270	69	333	-274	59	322	-278	45	322	-278	45
3.10 Economische Ontwikkeling	383		383	383		383	383		383	383		383
3.20 Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	844	-678	167	844	-678	167	844	-678	167	844	-678	167
3.30 Bedrijfsloket & -Regelingen	1	-16	-15	1	-16	-15	1	-16	-15	1	-16	-15
3.40 Economische Promotie	157	-313	-156	157	-313	-156	157	-313	-156	157	-313	-156
0.10 Mutatie Reserve	393	-504	-111	393	-504	-111	393	-504	-111	393	-504	-111
Dienstverlening	25.176	-81.637	-56.461	21.981	-82.748	-60.767	21.671	-82.859	-61.188	21.657	-81.654	-59.997
0.01 Bestuur	1.790	-2	1.789	1.790	-2	1.789	1.790	-2	1.789	1.790	-2	1.789
0.20 Burgerzaken	601	-409	192	601	-409	192	601	-409	192	601	-409	192
0.40 Ondersteuning Organisatie	17.326	-325	17.001	17.647	-325	17.322	17.690	-325	17.364	17.661	-325	17.336
0.50 Treasury	31	-914	-883	49	-908	-859	39	-539	-500	52	-532	-481
0.61 QZB Woningen	178	-5.373	-5.196	178	-5.373	-5.196	178	-5.373	-5.196	178	-5.373	-5.196
0.62 QZB Niet-Woningen		-4.612	-4.612		-4.657	-4.657		-4.657	-4.657		-4.657	-4.657
0.70 Alg. & Overig Uitk.Gemeentefonds		-69.807	-69.807		-70.916	-70.916		-70.459	-70.459		-70.204	-70.204
0.80 Overige Baten & Lasten	1.236	-19	1.218	747	-19	729	404	-19	385	406	-19	387
0.10 Mutatie Reser ves	4.014	-177	3.837	970	-139	831	970	-1.076	-106	970	-1.133	837
Leefbaarheid	30.051	-13.772	16.278	30.603	-13.802	16.800	30.834	-13.832	17.002	30.834	-13.832	17.002
0.40 Ondersteuning Organisatie	7.136		7.136	7.136		7.136	7.136		7.136	7.136		7.136
1.10 Crisisbeheersing & Brandweer	3.760	0	3.760	3.760	0	3.760	3.759	0	3.759	3.759	0	3.759
1.20 Openbare Orde & Veiligheid	281	-16	265	281	-16	265	281	-16	265	281	-16	265
2.10 Verkeer, Wegen & Water	3.718	-67	3.651	3.977	-67	3.910	4.187	-67	4.120	4.187	-67	4.120
5.70 Openbaar Groen (Openlucht) Recr.	3.780	-35	3.745	3.816	-35	3.781	3.847	-35	3.812	3.847	-35	3.812
7.20 Riolering	1.723	-3.879	-2.156	1.936	-3.879	-1.943	1.915	-3.879	-1.964	1.915	-3.879	-1.964
7.30 Afval	5.628	-6.627	-999	5.628	-6.627	-999	5.628	-6.627	-999	5.628	-6.627	-999
7.40 Milieubeheer	2.002	-3	1.999	1.982	-3	1.979	1.980	-3	1.977	1.980	-3	1.977
7.50 Begraafplaatsen & Gematoria	476	-450	26	475	-480	-5	461	-510	-49	461	-510	-49
8.10 Ruimtelijke Ordening	58	-55	3	58	-55	3	58	-55	3	58	-55	3
8.20 Grondexpl. (Niet Bedrijfsreinen)	92	-233	-141	92	-233	-141	92	-233	-141	92	-233	-141
8.30 Wonen & Bouwen	0	-1.068	-1.068	0	-1.068	-1.068	0	-1.068	-1.068	0	-1.068	-1.068
0.10 Mutatie Reser ve	1.394	-1.338	57	1.461	-1.338	123	1.488	-1.338	150	1.488	-1.338	150
Vitaliteit	48.561	-11.743	36.818	48.024	-9.263	38.761	48.907	-9.263	39.644	47.973	-9.263	38.711
0.40 Ondersteuning Organisatie	4.229		4.229	4.229		4.229	4.229		4.229	4.229		4.229
4.10 Openbaar Basisonderwijs	141	-22	119	141	-22	119	141	-22	119	141	-22	119
4.20 Onderwijshuisvesting	1.868	-227	1.641	2.431	-227	2.204	3.345	-227	3.118	2.412	-227	2.185
4.30 Onderwijsbeleid & Leerlingzaken	1.648	-182	1.466	1.648	-182	1.466	1.628	-182	1.446	1.628	-182	1.446
5.10 Sportbeleid & Activering	566		566	531		531	531		531	531		531
5.20 Sportaccommodaties	1.243	-622	621	1.242	-622	620	1.232	-622	610	1.232	-622	610
5.30 Cultuurpresent.-Prod.-Partic.	178	-16	162	178	-16	162	178	-16	162	178	-16	162
5.40 Musea	89	-8	80	89	-8	80	89	-8	80	89	-8	80
5.60 Media	582	-26	555	582	-26	555	582	-26	555	582	-26	555
6.10 Samenkracht & Burgerparticipatie	1.598	-391	1.207	1.848	-641	1.206	1.847	-641	1.206	1.847	-641	1.206
6.20 Wijkteams	6.407		6.407	6.407		6.407	6.407		6.407	6.407		6.407
6.30 Inkomensregelingen	9.144	-7.567	1.578	8.764	-7.187	1.578	8.764	-7.187	1.578	8.764	-7.187	1.578
6.40 Begeleide Participatie	3.759	0	3.759	3.839	0	3.839	3.839	0	3.839	3.839	0	3.839
6.50 Arbeids participatie	619	-4	615	619	-4	615	619	-4	615	619	-4	615
6.60 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.046		1.046	1.046		1.046	1.046		1.046	1.046		1.046
6.71 Maatwerkdienst - Verlening 18+	3.976	-302	3.674	3.976	-302	3.674	3.976	-302	3.674	3.976	-302	3.674
6.72 Maatwerkdienst - Verlening 18-	8.806		8.806	7.793		7.793	7.793		7.793	7.793		7.793
6.81 Geëscaleerde Zorg 18+	16		16	16		16	16		16	16		16
6.82 Geëscaleerde Zorg 18-	19		19	19		19	19		19	19		19
7.10 Volksgezondheid	2.612	-25	2.587	2.612	-25	2.587	2.612	-25	2.587	2.612	-25	2.587
5.50 Cultureel Erfgoed	15		15	14		14	14		14	14		14
0.10 Mutatie Reser ve	0	-2.350	-2.350	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal	106.909	-108.973	-2.064	103.724	-107.637	-3.914	104.506	-107.782	-3.276	103.558	-106.578	-3.020

Kengetallen

Kengetallen	2018 werkelijk	2019 werkelijk	2020 begroot	2021 begroot	2022 begroot	2023 begroot	2024 begroot
Netto schuldquote	30%	31%	53%	60%	59%	60%	60%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	35%	28%	58%	66%	63%	63%	63%
Solvabiliteitsratio	36%	38%	33%	31%	33%	33%	33%
Structurele exploitatieruimte	0%	2%	1%	2%	3%	3%	3%
Grondexploitatie	8%	7%	7%	7%	6%	5%	5%
Belastingcapaciteit	95%	95%	105%	105%	105%	105%	105%

Bijlage 1. Meerjarige balans

	2020	2021	2022	2023	2024
Vaste Activa	119.287.627	143.761.286	160.471.954	158.980.462	163.372.301
Immateriële vaste activa	15.806	13.830	11.854	9.878	7.902
Materiële vaste activa	106.965.323	131.722.219	148.720.216	154.368.887	159.130.300
Financiële vaste activa	12.306.498	12.025.237	11.739.883	4.601.697	4.234.099
* Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	284.282	284.282	284.282	284.282	284.282
* Leningen aan woningbouwcorporaties	4.091.216	3.827.399	3.557.776	3.282.187	3.000.464
* Overige langlopende leningen	1.000.000	982.556	966.825	951.805	865.930
* Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	6.931.000	6.931.000	6.931.000	83.423	83.423
Vlottende Activa	29.681.420	26.733.839	26.236.258	25.788.677	25.341.096
Voorraden	8.707.000	8.259.419	7.811.838	7.364.257	6.916.676
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter 1 jaar	9.396.000	6.896.000	6.846.000	6.846.000	6.846.000
Vorderingen op openbare lichamen					
Liquide middelen					
Kas saldi	420	420	420	420	420
Banksaldi	0	0	0	0	0
Overlopende activa	11.578.000	11.578.000	11.578.000	11.578.000	11.578.000
Totaal	148.969.047	170.495.125	186.708.212	184.769.139	188.713.397

	2020	2021	2022	2023	2024
Vast passiva	134.851.069	158.683.147	174.896.234	172.957.161	176.901.419
Eigen vermogen	55.854.462	51.309.580	54.591.850	54.703.834	55.223.019
* Algemene reserve	6.333.000	7.962.418	8.662.113	8.662.113	8.662.113
* Bestemmingsreserves	46.819.828	41.283.605	42.015.859	42.765.272	43.541.352
* Resultaat na bestemming	2.701.634	2.063.558	3.913.878	3.276.449	3.019.555
Voorzieningen	25.093.972	25.165.238	25.283.821	25.482.304	25.550.687
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	53.902.635	82.208.329	95.020.563	92.771.023	96.127.712
Vlottende Passiva	14.117.978	11.811.978	11.811.978	11.811.978	11.811.978
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	5.597.000	3.291.000	3.291.000	3.291.000	3.291.000
Crediteuren	3.291.000	3.291.000	3.291.000	3.291.000	3.291.000
Banksaldi	2.306.000	0	0	0	0
Overlopende passiva	8.520.978	8.520.978	8.520.978	8.520.978	8.520.978
* Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.291.978	3.291.978	3.291.978	3.291.978	3.291.978
* De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.726.000	1.726.000	1.726.000	1.726.000	1.726.000
* Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.503.000	3.503.000	3.503.000	3.503.000	3.503.000
Totaal	148.969.047	170.495.125	186.708.212	184.769.138	188.713.396

Bijlage 2 Staat van reserve en voorzieningen

De staat van reserve en voorzieningen zijn exclusief de mutaties vanuit het voorstel noodzakelijkheden en wensen.

Reserves	Saldo per 31-12-2019	2020			2021			2022			2023			2024		
		Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2021	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2024
A. Reserves																
A1. Algemene reserves																
Algemene reserve	6.332.514	5.408.992	3.779.088	7.962.418	1.374.000	674.305	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113
Totaal algemene reserves	6.332.514	5.408.992	3.779.088	7.962.418	1.374.000	674.305	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113	-	-	8.662.113
A2. Bestemmingsreserves																
Afkoopsom havens	4.481.456	-	136.315	4.345.141	-	170.940	4.174.201	-	226.442	3.947.759	-	226.442	3.721.317	-	226.442	3.494.875
Realisatie bestemmingsplannen	153.165	20.000	100.000	73.165	20.000	-	93.165	20.000	-	113.165	20.000	-	133.165	20.000	-	153.165
Onderhoud gemeentebouwen	946.984	441.776	727.000	661.760	469.607	12.000	1.119.367	469.607	12.000	1.576.974	469.607	12.000	2.034.581	469.607	12.000	2.492.188
Bovenwijkse voorzieningen	892.297	13.515	121.601	784.211	13.515	-	797.726	13.515	-	811.241	13.515	-	824.756	13.515	-	838.271
Openbare voorzieningen agriport A7	292.052	-	21.000	271.052	-	21.000	250.052	-	21.000	229.052	-	21.000	208.052	-	21.000	187.052
Egalisatie Afvalstoffenheffing	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428
Risico bouwgronden	3.032.610	-	1.560.000	1.472.610	-	-	1.472.610	-	-	1.472.610	-	-	1.472.610	-	-	1.472.610
Egalisatie kap gem eigendommen	1.866.140	-	86.653	1.779.487	-	86.653	1.692.834	-	86.653	1.606.181	-	86.653	1.519.528	-	86.653	1.432.875
Egalisatie onderhoud wegen	3.294.478	640.905	450.000	3.485.383	525.905	-	4.011.288	525.905	-	4.537.193	525.905	-	5.063.098	525.905	-	5.589.003
Onderhoud kunstwerken	2.058.445	100.000	-	2.158.445	126.667	-	2.285.112	193.333	-	2.478.445	220.000	-	2.698.445	220.000	-	2.918.445
Onderhoud havens	1.484.623	67.367	-	1.551.990	67.367	-	1.619.357	67.367	-	1.686.724	67.367	-	1.754.091	67.367	-	1.821.458
Baggeren sloten	530.379	311.996	742.996	99.379	318.236	318.236	99.379	318.236	318.236	99.379	318.236	318.236	99.379	318.236	318.236	99.379
Schoolgebouwen	16.411.010	742.379	1.205.031	15.948.358	575.229	1.337.763	15.185.824	575.229	1.337.763	14.423.290	575.229	1.337.763	13.660.756	575.229	1.337.763	12.898.222
Vastgoed	1.130.916	-	317.754	813.162	-	-	813.162	-	-	813.162	-	-	813.162	-	-	813.162
Doorontwikkeling buitendienst	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062	-	-	625.062
Zwembaden	1.281.221	28.555	1.254.000	55.776	146.652	-	202.428	146.652	-	349.080	146.652	-	495.732	146.652	-	642.384
Duurzaam toerisme	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000
Egalisatie activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsmiddelen	1.830.027	500.000	308.350	2.021.677	500.000	78.337	2.443.340	500.000	78.337	2.865.003	500.000	78.337	3.286.666	500.000	78.337	3.708.329
Sociaal Domein	2.852.975	-	-	2.852.975	1.670.000	1.675.995	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980
Re-integratie en arbeidkosten gerelateerde verpl.	921.937	27.000	-	948.937	-	-	948.937	-	-	948.937	-	-	948.937	-	-	948.937
Econ. en Maatsch. Stim. (revital.fonds)	1.287.607	-	75.000	1.212.607	-	-	1.212.607	-	-	1.212.607	-	-	1.212.607	-	-	1.212.607
Overhevelingen	1.324.016	-	1.324.016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserves	46.819.828	2.893.493	8.429.716	41.283.605	4.433.178	3.700.924	42.015.859	2.829.844	2.080.431	42.765.272	2.856.511	2.080.431	43.541.352	2.856.511	2.080.431	44.317.432
Totaal reserves	53.152.342	8.302.485	12.208.804	49.246.023	5.807.178	4.375.229	50.677.972	2.829.844	2.080.431	51.427.385	2.856.511	2.080.431	52.203.465	2.856.511	2.080.431	52.979.545

In het bovenstaande overzicht reserves is geen rekening gehouden met de begrotingssaldo's. In onderstaand overzicht ziet u de begrotingssaldo's uit de meerjarenraming.

Algemene reserve	2020		2021		2022		2023		2024	
	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Vermeer- deringen	Vermin- deringen
Begrotingsresultaat	50.147		293.733		1.845.167		1.532.600		1.532.600	
Eerste bestuursrapportage 2020	3.419.077		-		-		-		-	
Tweede bestuursrapportage 2020	-913.213		-		-		-		-	
Amendement tweede bestuursrapp. 2020	125.662		-		-		-		-	
Overdracht binnenzwembaden	143.623		50.827		50.272		49.995		49.995	
Harm. en indexatie huurtarieven gymzalen en sporthallen	2.000		2.000		2.000		2.000		2.000	
	2.827.296		346.560		1.897.439		1.584.595		1.584.595	

Staat van Voorzieningen	Saldo per 31-12-2019	2020			2021			2022			2023			2024		
		Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2021	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2023	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per 31-12-2024
B. Voorzieningen																
Rioolgemalen	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308	-	-	841.308
Bijdrage provincie N241	365.000	-	182.500	182.500	-	-	182.500	-	-	182.500	-	-	182.500	-	-	182.500
Afkoopsommen onderhoud graven	976.568	240.000	83.089	1.133.479	240.000	113.089	1.260.390	240.000	143.089	1.357.301	240.000	173.089	1.424.212	240.000	173.089	1.491.123
Bouwgrondexploitatie	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121	-	-	351.121
Verplichtingen voormalig wethouders	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840	-	-	1.595.840
Verplichtingen voormalig personeel	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366	-	-	988.366
Beklemd gelden t.b.v. derden	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091	-	-	2.091
Riolering	17.985.785	96.855	-	18.082.640	-8.328	-	18.074.312	101.572	-	18.175.884	1.472	-	18.177.356	1.472	-	18.178.828
Agriport Infrastructuur	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894
Totaal voorzieningen	25.093.972	336.855	265.589	25.165.238	231.672	113.089	25.283.821	341.572	143.089	25.482.304	241.472	173.089	25.550.687	241.472	173.089	25.619.070
Totaal reserves en voorzieningen	78.246.314	8.639.340	12.474.393	74.411.261	6.038.850	4.488.318	75.961.793	3.171.416	2.223.520	76.909.689	3.097.983	2.253.520	77.754.152	3.097.983	2.253.520	78.598.615

Bijlage 3 Beleidsindicatoren Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Onderstaande beleidsindicatoren komen uit het Besluit begroting en verantwoording. De beleidsindicatoren over Bestuur en Ondersteuning ontbreken in dit overzicht en staan in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Taakveld	Beleidsindicator	2016 of eerdere meting, zie beleidsindicator	2017	2018	2019	2020	▲/▼
Veiligheid	Verwijzingen Halt aantal per 10.000 inwoners 12-18 jaar (bron: Bureau Halt)	71	49	86	87		▼
Veiligheid	Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0,2	0,2	0,4	0,2		=
Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	3,6	2,4	2,1	3,1		▼
Veiligheid	Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	1,6	1,7	1,3	1,2		▲
Veiligheid	Vernieling per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	4	3,9	3,4	3,7		▼
Economie	% functiemenging (Bron: Lisa)	44,8%	45,9%	46,2%	46,6%		▲
Economie	Vestiging (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-65 jaar(Bron: Lisa)	153,7	169,5	166,4	167		▲
Onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	0.26%	Geen data	1,6			▼
Onderwijs	Relatiefverzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	25.20	Geen data	17,03			▲
Onderwijs	% voortijdige schoolverlaters totaal (vo + MBO) (Bron: DUO)	1,1%	1,2%	1,8%			▼
Sport, cultuur en recreatie	% Niet-sporters (RIVM 2016)	54,3%					
Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner (Bron: CBS)	225	167	1,51			▲

Volksgezondheid en Milieu	% hernieuwbare elektriciteit (Bron: RWS)	109,7	111,3%	84,9%			
Vhrosv	gemiddelde WOZ waarde woningen x €1,000 (Bron: CBS)	198	201	205	214		
Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (Bron: Basisregistratie adressen en gebouwen, 2017 en 2018 eigen berekening)	5	4	6,6	7		▲
Vhrosv	% Demografische druk (Bron: CBS)	74,9%	75,5%	75,5%	75,5	74,4%	=
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden € (Bron: COELO)	662	671	671	682		▼
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden € (Bron: COELO)	772	784	784	804		▼
Sociaal Domein	banen per 1.000 inwoners van 15-65 jaar (Bron: LISA)	553,5	579,2	590	595,7		▲
Sociaal Domein	% jongeren met delict voor rechter (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel 2015)	1%	0%	0%			
Sociaal Domein	% achterstand onder jeugd; kinderen in uitkeringsgezin (Bron: CBS - Jeugd)	4%	4%	4%			=
Sociaal Domein	% achterstand jeugd; werkloze jongeren (Bron: Bron: CBS - Jeugd)	2%	1%	1%			▲
Sociaal Domein	% netto arbeidsparticipatie (Bron: CBS)	67,8%	68,4%	69,1%	70,5%		▲
Sociaal Domein	Aantal personen met bijstandsuitkering per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder (Bron: CBS)	18,4	19,4	17,7	16,2		▲
Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-65 jaar (Bron: CBS - Participatieweg)	8,9	11,2	19,8	11,3		▲
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdhulp tot 18 jaar (Bron: CBS - Jeugd)	10%	8,9%	12,5%	13,2%		▼
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdbescherming (nb gaat hier om tweede halfjaar in het cijfer!) (Bron: CBS - Jeugd)	1,2%	1,1%	1,2%	1,3%		▼
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdreclassering (nb gaat hier om tweede halfjaar in het cijfer!)(Bron: CBS - Jeugd)	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%		=
Sociaal Domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO per 1.000 inwoners (Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein WMO)	36	34	34	36		▼

Bijlage 4 Aangenomen amendementen

Toe te voegen na besluitvorming op 5 november 2020

Bijlage 5 Raadsbesluit noodzakelijkheden en wensen

Toe te voegen na besluitvorming op 5 november 2020